STATUTUL

ORAŞULUI ZĂRNEŞTI –

DESTINAŢIE ECOTURISTICĂ

CAPITOLUL 1
CADRUL GENERAL

Prezentul statut este elaborat în temeiul prevederilor Ordonanţei de Guvern nr. 53 / 16 august 2002, privind Statutul - cadru al unităţilor administrativ – teritoriale şi cuprinde date şi elemente specifice care individualizează Oraşul Zărneşti, în raport cu celelalte oraşe din România.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 351 / 2001, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului naţional – anexa II, Oraşul Zărneşti este oraş de rangul III.

Oraşul Zărneşti este persoană juridică de drept public care are ca scop administrarea eficientă a resurselor comunităţii.

I. Aşezare geografică şi accesibilitate

Oraşul Zărneşti se află în judeţul Braşov, care este situat în partea centrală a țării, pe cursul mijlociu al râului Olt, în interiorul arcului Carpatic și deținând 2,3% din suprafața țării (5351 km^2), județul Brașov se învecinează cu opt județe. La est se mărginește cu județul Covasna, în sud-est cu judeţul Buzău, în sud cu județele Prahova, Dâmbovița și Argeș, la vest cu județul Sibiu, iar în nord cu județele Mureș și Harghita.

Județul Brașov are o suprafață de 5.363 km², reprezentând 2,3% din suprafața țării.

Din punct de vedere fizico-geografic, orașul Zărnești este situat în compartimentul depresionar Zărnești Baraolt, amplasat în sud vestul depresiunii, pe o campie cu aspect de golf, prelungit, usor ondulat de-a lungul râului Bârsa și pârâului Turcu, fiind inconjurat din trei părți de munți și dealuri, la sud de Muntele Măgura, ce aparține de platforma Branului, la vest versantul abrupt al Pietrei Craiului Mică, la nord vest de muntele Ciuma, situat în stânga pârâului Bârsa Mare, iar la nord de dealul Pleașa care creează legătura cu Măgura Codlei aparținând munților Perșani.

Zărneștiul este declarat oraș în 1950 și este situat la 28 km S-V de orașul Brașov. Orașul Zărnești se întinde pe o suprafață de 208,74 km², respectiv 3,78% din suprafața județului. Teritoriul orașului cuprinde cea mai mare parte a Masivului Piatra Craiului și a Munților Bârsei, urmând cursul râului Bârsa, având o formă de frunză alungită, gâtuita la mijloc.

Coordonate geografice:

- Latitudine nordică: 45º31’20” - 45º39’25”
- Longitudine estică: 25º02’20” - 25º24’20”
- Altitudinea în centrul localității: 722m

Oraşul Zărneşti este un punct uşor accesibil cu maşina proprie, cu autobuzul sau prin mijloacele de transport pe calea ferată.

Accesul rutier. Din Braşov distanţa este de aproximativ 25 km pe DN 73 – DN 73A, din Poiana Mărului 7 km pe DN 73A, din Şercaia 38 km pe DN 73A, din Bran 7 km pe DN 73 – DN 73A. Din Râşnov distanţa este de 10 km pe DN 73A, pâna la Piteşti fiind 120 km pe DN 73, iar până la Bucureşti 160 km pe DN 73 şi pe DN 1.

Accesul spre oraşul Zărneşti este semnalizat corespunzător atât din punctele de acces de pe DN1 cât si de pe DN73 şi DN73A, pe raza judeţului Braşov.

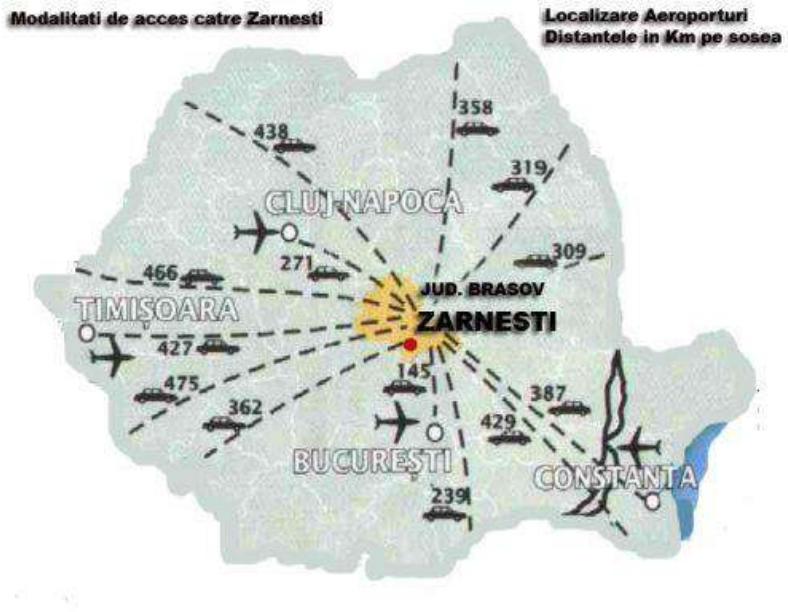

Accesul feroviar. Singura cale ferată din zonă este cea care leagă oraşul Zărneşti de municipiul Braşov prin oraşul Râşnov. Aceasta a fost inaugurată pe data de 6 iunie 1891. Are o lungime de 28 km, Zărneştiul fiind cap de linie.

Rețeaua căilor feroviare ale judeţului Braşov are o lungime de 335 km, municipiul Brașov fiind unul dintre cele mai importante noduri de cale ferată din România. Din acesta pornesc șase ramificații:

- Tronsonul *Brașov* - *Predeal* - *București*
- Tronsonul *Brașov* - *Sfântu Gheorghe* - *Gheorgheni*
- Tronsonul *Brașov* - *Rupea* - *Sighișoara* - *Teiuș*
- Tronsonul *Brașov* - *Făgăraș* - *Sibiu* - *Vințu de Jos*
- Tronsonul *Brașov* - *Hărman* - *Întorsura Buzăului*
- Tronsonul *Brașov* - *Zărnești*

Accesul aerian. Aeroportul Internațional Brașov este în prezent în construcție la Ghimbav, la o distanță de 12 km de Brașov. Pe lângă aeroport va trece viitoarea autostradă A3.

Brașovul va fi al 16-lea oraș din România care va avea aeroport.

2.Istoric

Prezența din timpuri străvechi a omului în județul Brașov este semnalată în numeroase puncte, încă din perioada anilor 60.000 - 40.000 î.Hr. Așezările umane au persistat mai apoi, neîntrerupt, traversând epoca pietrei cioplite, neoliticul, epoca bronzului și, în final, epoca fierului. Nenumărate piese descoperite (vase de lut, arme din diferite materiale, monede, obiecte de podoabă, unelte agricole și de meșteșugărit etc.) atestă larga dezvoltare a civilizației locale.

În această zonă au locuit *dacii cumidavensi*, având centrul principal la Cumidava (Râșnov). În această perioadă, zona județului a cunoscut o vastă înflorire din toate punctele de vedere, atât materiale cât și culturale. După epoca cuceririi romane, viața și-a continuat același ritm, sub supravegherea Cohortei "VI Nova Cumidavensium Alexandrina". Autoritățile de ocupație au adus meșteri care au dezvoltat infrastructura, construind castre, apeducte și drumuri.

După retragerea legiunilor aureliene, populația autohtonă care a rămas fără întrerupere a cunoscut populații migratoare care au trecut prin această zonă atrase de bogăția locurilor. Cea mai pregnantă amprentă și-au pus-o triburile slave, așezate în număr mare, care au lăsat o seamă de mărturii - mai ales în toponimii și hidronimii. Secolele X-XI marchează cristalizarea primelor formațiuni politice în zona Țării Făgărașului și Țării Bârsei.

Aşezarea Zărneşti s-a înfiinţat pe ruinele fostei colonii romane “Zernensis”. Cert este un fapt că, lângă Zărneşti s-au dezgropat în anul 1857, cărămizi cu semnul Legiunii a XII-a Gemina şi morminte funerare cu inscripţii ce indicau numele unor comandanţi ai Legiunii.

De-a lungul timpului, populaţia autohtonă a rezistat vremurilor de restrişte: ocupaţii, colonizări, năvălirilor barbare, invaziei tătare şi turce, războaielor. Potrivit unor ipoteze, atestarea mai veche a unor aşezări situate de regulă la intersecţia zonei de deal cu câmpia, şi mai târziu a celor dinspre zonele cu relief mai înalt, demonstrează roirea populaţiei spre zone de locuit cu rol strategic de apărare. Această ipoteză încearcă să explice şi atestarea mai veche a localităţii Tohan (1288), faţă de Zărneşti (1367).

Populaţia este formatã, în funcţie de naţionalitãţi, din români, maghiari, germani, ţigani şi ucrainieni, care , chiar în condiţiile unei zbuciumate istorii au convieţuit în deplinã linişte şi pace, fãrã conflicte interetnice.

Pânã a se ajunge la portile marii industrii capitaliste , întreprinderile manufacturiere au jucat un rol deosebit de important în evolutia economicã a acestor asezări bârsene . Ele au fost acelea care au pregãtit terenul acelor consortii ce aveau sã aparã începând din a doua jumãtate a secolului al XIX-lea.

Astfel, industrializarea Zărneştiului începe cu anul 1840, când a luat fiinţă o filatură mecanică de tors bumbac, proprietar fiind negustorul braşovean Constantin Ioanovici.

În anul 1860 filatura s-a reprofilat pe articole de stofe, apoi în fabrică de chibrituri.

În perioada 1850-1880 a funcţionat în localitate o fabrică de spirt, iar în 1860 a luat fiinţă o fabrică de cherestea.

Fără îndoială, înfiinţarea Fabricii de Hârtie Letea, în anul 1852 a constituit un moment important. Fabrica a intrat în funcţiune în anul 1857, având ca materie primă cârpele. Maşinile de hârtie au fost aduse din Belgia.

Fabrica de Hârtie, ia naştere pe linia trecerii de la capitalul comercial, acumulat în mâinile burgheziei locale, la capitalul industrial. Un rol deosebit în această iniţiativă a avut marele comerciant Rudolf Orghidan şi vestitul cărturar Gheorghe Bariţiu. La vremea construirii, această fabrică a fost considerată, ca cea mai mare întreprindere din sud-estul Transilvaniei.

Un alt moment al industrializării oraşului, îl reprezintă înfiinţarea Fabricii de Celuloză în anul 1889 şi care a intrat în funcţiune în anul 1893.

Un alt capitol al industrializării zonei, este marcat de construirea Fabricii Malaxa Tohan. Prin Decret Regal (2233 din 15 martie 1937), s-au expropriat 345 ha, ce aparţinea locuitorilor satului Tohan. Amplasamentul întrunea condiţiile cerute de o astfel de industrie: muniţie.

O altă unitate creată pentru valorificarea resurselor locale, exploatarea şi transportul lemnelor de pe Bârsa, a fost Cooperativă Forestieră, înfiinţată în anul 1925 prin strădania marelui economist Ioan Mânăială.

În anul 1951, Zărnești a fost declarat oraș, din el facând parte și localitatea Tohanu Vechi. În anul 1968 în componența orașului Zărnești a intrat și localitatea Tohanu Nou.

Prima şcoalã apare în anul 1731 – Tohanul Vechi ,1764 – Zãrnesti , iar în anul 1764 funcţionau 3 scoli , în 1936 – 1937 se înfiinteazã Scoala Profesionalã ” Malaxa “.

Un eveniment de importanţă majoră în istoria oraşului Zărneşti este bătălia purtată de Constantin Brâncoveanu.

Bătălia de la Zărnești (11/21 august 1690) a fost o bătălie dintre Emeric Thököly, comandantul militar al curuților și pretendent la tronul Transilvaniei, împotriva trupelor imperiale conduse de generalul Donat Heissler (cu participarea lui Constantin Brâncoveanu de partea transilvănenilor).

Constantin Brâncoveanu a decis intervenția în chestiunile statului transilvan, încercând să impună candidatura lui Emeric Thököly, liderul curuților și adversar declarat al Vienei. Bătălia dintre detașamentele lui Heissler și armata eterogenă coordonată de Thököly, formată din trupe transilvane, otomane, tătare, corpul armat al lui Brâncoveanu, ca și cel trimis de omologul să moldovean, Constantin Cantemir (1685 – 1693), s-a desfășurat la Zărnești (Brașov), la 11 august 1690.

Imperialii au suferit o grea înfrângere, Donat Heissler fiind luat prizonier. Domnul muntean s-a retras spre București, evitând contraofensiva Casei de Habsburg, prin Ludwig Von Baden. După restabilirea raporturilor dintre casa de Habsburg și Transilvania, relațiile diplomatice dintre Constantin Brâncoveanu și Viena au cunoscut o evoluție favorabilă.

Pe lângă componenta militară, lupta de la Zărneşti a avut şi urmări pe plan politic. Astfel, autorităţile habsburgice au îndulcit condiţiile impuse Transilvaniei, pentru o mai mare siguranţă. Diploma leopoldină (1691) le cunoştea în principiu tradiţiile de autonomie ale principatului, statutul separat al Transilvaniei, care era supusă direct împăratului şi constituţia nobiliară bazată pe cele trei naţiuni politice (ungurii, secuii şi saşii) şi patru religii recepte (catolică, calvină, luterană şi unitariană). După cum se poate constata, marea majoritate a populaţiei - alcătuită din

români ortodocşi - era exclusă de la exercitarea drepturilor politice. O altă consecinţă importantă a luptei de la Zărneşti a fost îndepărtarea pericolului supunerii faţă de imperiali, atât pentru Ţara Românească, cât şi pentru Moldova şi menţinerea fiinţei statale a acestor principate. Astfel, nu se crea un pretext pentru otomani, dar în special pentru tătari de a le transforma într-un devastator câmp de bătălie.

Locul bătăliei de la Zărneşti nu s-a schimbat prea mult în cursul vremii. Relatările contemporanilor plasează bătălia lângă satele Zărneşti şi Tohanul Vechi, sau în câmpul dintre aceste localităţi, având câteva etape distincte. Prima confruntare a avut loc La Morminte, iar cea de -a doua, sub dealul Prăvăciorului spre Jidovină la locul intrat în toponimică La Calea Roşie.

Biruinţa de la Zărneşti nu a fost decât o etapă pe drumul pe care pornise Brâncoveanu , cel al restituirii principatului autonom al Transilvaniei.

„Şi nu ne duce pe noi în ispită şi ne mântuieşte, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh şi s-au nevoit robul lui Dumnezeu, Stoica I (şi) Neacşa (şi) Vlad, Nedelca, Vlad, Bucura şi a o rădicat Nicolae"

„...răposatu în zilele lui Constantin Voievod leat (anul) 7222 (1704)"

(Traducere inscripţie)
Cruce ridicată în anul 1704

Orașul Zărnești s-a dezvoltat în special în perioada comunistă făcând ca numărul locuitorilor să atingă cifra de aproximativ 25.000 de persoane și ducând la lărgirea lui cu câteva cartiere de blocuri de locuințe. După Revoluția Română din 1989 situația s-a schimbat. La început a urmat tendința de deindustrializare națională care a dus la închiderea fabricilor, urmând ca ulterior acestea să fie transformate în așa zisele parcuri industriale sau să fie vândute bucată cu bucată către cumpărătorii lor.

În prezent Zărneștiul este în plină ascensiune, absența locurilor de muncă nu mai reprezintă o problemă majoră. Turismul începe să se dezvolte, iar tendința este una bună în ceea ce privește viitorul orașului.

3.Organizare administrativă şi administraţie publică locală

Statutul localităţii este acela de oraş. Oraşul Zărneşti integrează în componenţa lui teritorială zone distincte ca localizare geografică, dar unitare din punct de vedere al concepţiei administrative, respectiv Tohanul Nou, Tohanul Vechi şi Tohan-Blocuri.

Misiunea principală a autorităţilor administraţiei publice locale din Oraşul Zărneşti (Consiliul Local Zărneşti şi Primarul) constă în executarea legiişi prestarea de servicii în baza legii.

Organizarea, funcţionarea, competenţele şi atribuţiile, precum şi gestionarea resurselor care, potrivit legii, aparţin oraşului Zărneşti, se supun principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilităţii autorităţilor administraţiei publice locale, legalităţii şi consultării cetăţenilor în soluţionarea problemelor locale de interes deosebit, conform prevederilorConstituţiei României.

Aplicarea principiilor prevăzute la aliniatul precedent nu pot aduce atingere caracterului de stat naţional, unitar şi indivizibil al României. Prin autonomie locală se înţelege dreptul şi capacitatea efectivă a autorităţilor administraţiei publice locale de a soluţiona şi de a gestiona, în numele şi în interesul colectivităţilor locale pe care le reprezintă, treburile publice,în condiţiile legii. Acest drept se exercită de consiliile locale şi de primar.

Autorităţile administraţiei publice prin care se realizează autonomia locală în oraşul Zărneşti sunt consiliul local ca autoritate deliberativă şi primarul, caautoritate executivă. Consiliul local şi primarul se aleg în condiţiile prevăzute de Legea privind alegerile locale.

Competenţele şi atribuţiile autorităţilor administraţiei publice locale sunt stabilite prin Legea nr. 215 din 2001 a administraţiei publice locale, cu modificările şi completările ulterioare.
Autonomia locală conferă autorităţilor administraţiei publice locale dreptul ca, în limitele legii, să aibă iniţiative în toate domeniile, cu excepţia celor care sunt date în mod expres în competenţa altor autorităţi publice.

În relaţiile dintre autorităţile administraţiei publice locale şi Consiliul Judeţean, pe de o parte, precum şi între Consiliul Local şi Primar, pe de altă parte, nu există raporturi de subordonare.

Autoritatea Consiliului Local Zărneşti şi a Primarului oraşului Zărneşti se exercită pe teritoriul oraşului Zărneşti.

¶ **Primarul oraşului Zărneşti**

¶ Sediul Primăriei oraşului Zărneşti este în oraşul Zărneşti, str. Mitropolit Ion Meţianu nr. 1

¶

¶ Primarul oraşului este ales prin votul direct al cetăţenilor o dată la patru ani. Validarea sa în funcţie se savârşeşte cu respectarea prevederilor Legii nr. 215 din 2001 a administraţiei publice locale cu modificările şi completările ulterioare.

¶

¶ **Atribuţiile primarului**

¶ Primarul îndeplineşte următoarele atribuţii principale:

¶ - asigura respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale cetăţenilor, a prevederilor Constituţiei, precum şi punerea în aplicare a legilor, a decretelor Preşedintelui României, a hotărârilor şi ordonanţelor Guvernului;

¶ - asigura aducerea la îndeplinire a hotărârilor consiliului local. În situaţia în care apreciază ca o hotărâre este ilegala, în termen de 3 zile de la adoptare îl sesizează pe prefect;

¶ - poate propune consiliului local consultarea populaţiei prin referendum, cu privire la problemele locale de interes deosebit. Pe baza hotărârii consiliului local ia măsuri pentru organizarea acestei consultări, în condiţiile legii;

¶ - prezintă consiliului local, anual sau ori de câte ori este necesar, informări,privind starea economică şi socială a comunei sau a oraşului, în concordanta cu atribuţiile ce revin

autorităţilor administraţiei publice locale, precum şi informări asupra modului de aducere la îndeplinire a hotărârilor consiliului local;

¶ - întocmeşte proiectul bugetului local şi contul de încheiere a exerciţiului bugetar şi le supune spre aprobare consiliului local;

¶ - exercita funcţia de ordonator principal de credite;

¶ - verifica, din oficiu sau la cerere, încasarea şi cheltuirea sumelor din bugetul local şi comunica de îndată consiliului local cele constatate;

¶ - ia măsuri pentru prevenirea şi limitarea urmărilor calamităţilor, catastrofelor,incendiilor, epidemiilor sau epizootiilor, împreună cu organele specializate ale statului. În acest scop poate mobiliza populaţia, agenţii economici şi instituţiile publice din comună sau din oraş, acestea fiind obligate sa execute măsurile stabilite în planurile de protecţie şi intervenţie elaborate pe tipuri de dezastre;

¶ - asigura ordinea publica şi liniştea locuitorilor, prin intermediul poliţiei,jandarmeriei, gardienilor publici, pompierilor şi unităţilor de protecţie civilă, care au obligaţia sa răspundă solicitărilor sale, în condiţiile legii;

¶ - indruma şi supraveghează activitatea gardienilor publici, conform angajamentelor contractuale;

¶ - ia măsurile prevăzute de lege cu privire la desfăşurarea adunărilor publice;

¶ - ia măsuri de interzicere sau de suspendare a spectacolelor, reprezentaţiilor sau a altor manifestări publice care contravin ordinii de drept ori atentează la bunele moravuri, la ordinea şi liniştea publica;

¶ - controlează igiena şi salubritatea localurilor publice şi produselor alimentare puse în vânzare pentru populaţie, cu sprijinul serviciilor de specialitate;

¶ - ia măsuri pentru prevenirea şi combaterea pericolelor provocate de animale, în condiţiile legii;

¶ - ia măsuri pentru elaborarea planului urbanistic general al localităţii şi îl supune spre aprobare consiliului local; asigura respectarea prevederilor planului urbanistic general, precum şi ale planurilor urbanistice zonale şi de detaliu;

¶ - asigura repartizarea locuinţelor sociale pe baza hotărârii consiliului local;

¶ - asigura întreţinerea şi reabilitarea drumurilor publice, proprietate a comunei sau a oraşului, instalarea semnelor de circulaţie, desfăşurarea normală a traficului rutier şi pietonal, în condiţiile legii;

¶ - exercita controlul asupra activităţilor din târguri, pieţe, oboare, locuri şi parcuri de distracţii şi ia măsuri pentru buna funcţionare a acestora;

¶ - conduce serviciile publice locale; asigura funcţionarea serviciilor de stare civilă şi de autoritate tutelara; supraveghează realizarea măsurilor de asistenta şi ajutor social;

¶ - îndeplineşte funcţia de ofiţer de stare civilă;

¶ - emite avizele, acordurile şi autorizaţiile date în competenta sa prin lege;

¶ - propune consiliului local spre aprobare, în condiţiile legii, organigrama, statul de funcţii, numărul de personal şi regulamentul de organizare şi funcţionare a aparatului propriu de specialitate;

¶ - numeşte şi eliberează din funcţie, în condiţiile legii, personalul din aparatul propriu de specialitate al autorităţilor administraţiei publice locale, cu excepţia secretarului; propune consiliului local numirea şi eliberarea din funcţie, în condiţiile legii, a conducătorilor regiilor autonome, ai instituţiilor şi serviciilor publice de interes local;

¶ - răspunde de inventarierea şi administrarea bunurilor care aparţin domeniului public şi domeniului privat al comunei sau al oraşului;

¶ -organizează evidenta lucrărilor de construcţii din localitate şi pune la dispoziţie autorităţilor administraţiei publice centrale rezultatele acestor evidente;

¶ - ia măsuri pentru controlul depozitarii deşeurilor menajere, industriale sau de orice fel, pentru asigurarea igienizarii malurilor cursurilor de apa din raza comunei sau a oraşului, precum şi pentru decolmatarea vailor locale şi a podetelor pentru asigurarea scurgerii apelor mari.

¶ Primarul îndeplineşte şi alte atribuţii prevăzute de lege sau de alte acte

¶ normative, precum şi însărcinările date de consiliul local.

¶

¶ **Consiliul local al oraşului Zărneşti**

¶ Consiliul local are initiativa si hotaraste, in conditiile legii, in toate problemele de interes local, cu exceptia celor care sunt date prin lege in competenta altor autoritati publice, locale sau centrale.

¶ Consiliul local are urmatoarele atributii principale:

¶ a) alege din randul consilierilor viceprimarul, respectiv viceprimarii, dupa caz; stabileste, in limitele normelor legale, numarul de personal din aparatul propriu;

¶ b) aproba statutul comunei sau al orasului, precum si regulamentul de organizare si functionare a consiliului;

¶ c) avizeaza sau aproba, dupa caz, studii, prognoze si programe de dezvoltare economico-sociala, de organizare si amenajare a teritoriului, documentatii de amenajare a teritoriului si urbanism, inclusiv participarea la programe de dezvoltare judeteana, regionala, zonala si de cooperare transfrontaliera, in conditiile legii;

¶ d) aproba bugetul local, imprumuturile, virarile de credite si modul de utilizare a rezervei bugetare; aproba contul de incheiere a exercitiului bugetar; stabileste impozite si taxe locale, precum si taxe speciale, in conditiile legii;

¶ e) aproba, la propunerea primarului, in conditiile legii, organigrama, statul de functii, numarul de personal si regulamentul de organizare si functionare a aparatului propriu de specialitate, ale institutiilor si serviciilor publice, precum si ale regiilor autonome de interes local;

¶ f) administreaza domeniul public si domeniul privat al comunei sau orasului;

¶ g) hotaraste darea in administrare, concesionarea sau inchirierea bunurilor proprietate publica a comunei sau orasului, dupa caz, precum si a serviciilor publice de interes local, in conditiile legii;

¶ h) hotaraste vanzarea, concesionarea sau inchirierea bunurilor proprietate privata a comunei sau orasului, dupa caz, in conditiile legii;

¶ i) infiinteaza institutii publice, societati comerciale si servicii publice de interes local; urmareste, controleaza si analizeaza activitatea acestora; instituie, cu respectarea criteriilor generale stabilite prin lege, norme de organizare si functionare pentru institutiile si serviciile publice de interes local; numeste si elibereaza din functie, in conditiile legii, conducatorii serviciilor publice de interes local, precum si pe cei ai institutiilor publice din subordinea sa; aplica sanctiuni disciplinare, in conditiile legii, persoanelor pe care le-a numit;

¶ j) hotaraste asupra infiintarii si reorganizarii regiilor autonome de interes local; exercita, in numele unitatii administrativ-teritoriale, toate drepturile actionarului la societatile comerciale pe care le-a infiintat; hotaraste asupra privatizarii acestor societati comerciale;

numeste si elibereaza din functie, in conditiile legii, membrii consiliilor de administratie ale regiilor autonome de sub autoritatea sa;

- k) analizeaza si aproba, in conditiile legii, documentatiile de amenajare a teritoriului si urbanism ale localitatilor, stabilind mijloacele materiale si financiare necesare in vederea realizarii acestora; aproba alocarea de fonduri din bugetul local pentru actiuni de aparare impotriva inundatiilor, incendiilor, dezastrelor si fenomenelor meteorologice periculoase;
- l) stabileste masurile necesare pentru construirea, intretinerea si modernizarea drumurilor, podurilor, precum si a intregii infrastructuri apartinand cailor de comunicatii de interes local;
- m) aproba, in limitele competentelor sale, documentatiile tehnico-economice pentru lucrarile de investitii de interes local si asigura conditiile necesare in vederea realizarii acestora;
- n) asigura, potrivit competentelor sale, conditiile materiale si financiare necesare pentru buna functionare a institutiilor si serviciilor publice de educatie, sanatate, cultura, tineret si sport, apararea ordinii publice, apararea impotriva incendiilor si protectia civila, de sub autoritatea sa; urmareste si controleaza activitatea acestora;
- o) hotaraste, in localitatile cu medici sau cu personal sanitar in numar insuficient, acordarea de stimulente in natura si in bani, precum si de alte facilitati, potrivit legii, in scopul asigurarii serviciilor medicale pentru populatie; asemenea facilitati pot fi acordate si personalului didactic;
- p) contribuie la organizarea de activitati stiintifice, culturale, artistice, sportive si de agrement;
- q) hotaraste cu privire la asigurarea ordinii publice; analizeaza activitatea gardienilor publici, politiei, jandarmeriei, pompierilor si a formatiunilor de protectie civila, in conditiile legii, si propune masuri de imbunatatire a activitatii acestora;
- r) actioneaza pentru protectia si refacerea mediului inconjurator, in scopul cresterii calitatii vietii; contribuie la protectia, conservarea, restaurarea si punerea in valoare a monumentelor istorice si de arhitectura, a parcurilor si rezervatiilor naturale, in conditiile legii;
- s) contribuie la realizarea masurilor de protectie si asistenta sociala; asigura protectia drepturilor copilului, potrivit legislatiei in vigoare; aproba criteriile pentru repartizarea locuintelor sociale; infiinteaza si asigura functionarea unor institutii de binefacere de interes local;
- t) infiinteaza si organizeaza targuri, piete, oboare, locuri si parcuri de distractie, baze sportive si asigura buna functionare a acestora;
- u) atribuie sau schimba, in conditiile legii, denumiri de strazi, de piete si de obiective de interes public local;
- v) confera persoanelor fizice romane sau straine, cu merite deosebite, titlul de cetatean de onoare al comunei sau al orasului;
- x) hotaraste, in conditiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice romane sau straine, cu organizatii neguvernamentale si cu alti parteneri sociali, in vederea finantarii si realizarii in comun a unor actiuni, lucrari, servicii sau proiecte de interes public local; hotaraste infratirea comunei sau orasului cu unitati administrativ-teritoriale similare din alte tari;
- y) hotaraste, in conditiile legii, cooperarea sau asocierea cu alte autoritati ale administratiei publice locale din tara sau din strainatate, precum si aderarea la asociatii

nationale si internationale ale autoritatilor administratiei publice locale, in vederea promovarii unor interese comune;

- ¶ z) sprijina, in conditiile legii, activitatea cultelor religioase;
- ¶ w) asigura libertatea comertului si incurajeaza libera initiativa, in conditiile legii.
- ¶ Consiliul local exercita si alte atributii stabilite prin lege.

Ceremonii oficiale

Ceremoniale se vor organiza cu prilejul:
- Ziua Naţională a României
- Ziua Tricolorului
- Ziua Eroilor
- Ziua de 24 ianuarie

Comunicare

Principii care stau la baza comunicării:
- Informarea corectă şi completă a cetăţenilor cu privire la activitatea primăriei şiconsiliului local,
- Facilitarea accesului cetăţenilor la informaţiile de interes public,
- Asigurarea transparenţei în luarea deciziilor,
- Consultarea cetăţenilor cu privire la deciziile importante pentru comunitate,
- Implicarea cetăţenilor oraşului în soluţionarea problemelor cu care se confruntă comunitatea prin programe de participare cetăţenească,
- Comunicarea eficientă cu instituţiile publice şi organizaţiile pentru atingerea unor scopuri comune.

Comunicarea cu mass-media are la bază transmiterea corectă şi completă a informaţiilor, facilitarea accesului la informaţie, promptitudine în soluţionarea cerinţelor informaţionale a mass-media.

Informarea cetăţenilor

Asigurarea unui sistem eficient de transmitere a informaţiilor
prin publicarea pe site-ul oficial al primăriei , în ziar local , prin diferite pliante şi broşuri.

Asigurarea accesului la informaţii direct la sursele de informaţii prin intermediul site-ului

Organizarea unor întâlniri de informare publică care au ca temă diferite aspecte ale vieţii sociale şi economice a zărneştenilor.

Consultarea cetăţenilor

Înainte de adoptarea unor acte normative care sunt de interes pentru comunitate, cetăţenii oraşului sunt consultaţi cu privire la oportunitatea acelor decizii şi la conţinutul acestor proiecte.

Consultarea se realizează prin asigurarea publicităţii proiectelor de acte normative importante şi includerea în conţinutul proiectului a propunerilor fezabile venite de la cetăţeni.

În anumite situaţii, când decizia pe care autoritatea publică trebuie să o ia este cu un impact major asupra comunităţii, administraţia publică locală organizează dezbateri publice.

Implicarea cetăţenilor

Cetăţenii au dreptul să înainteze proiecte de hotărări de consiliu şi să facă lobby pentru adoptarea acestora.

Administraţia publică locală poate delega anumite activităţi către aceste organisme formale sau informale.

Comunicarea cu alte instituţii şi organizaţii

Asigurarea unor proceduri eficiente de transmitere a informaţiilor către instituţii, organizaţii şi societăţi pentru o informare corectă şi completă.

Consultarea acestora în problemele cu care se confruntă comunitatea.

Implicarea instituţiilor şi organizaţiilor în îmbunătăţirea unor decizii importante pentru Zărneşti.

Comunicarea cu mass-media

Stabilirea unui flux informaţional eficient şi facil pentru mass-media,

Transmiterea informaţiilor către mass-media se va face în timp optim şi într-un format uşor accesibil.

Pentru asigurarea unor informări regulate, autoritatea publică va transmite comunicate de presă etc.

În cazul solicitări de informaţii de către mass-media, administraţia publică locală va răspunde în cel mai scurt timp, oferind răspunsuri corecte şi complete.

Comunicare generală

Pentru a facilita accesul la informaţii, administraţia publică locală va publica din oficiu: actele normative adoptate, structura autorităţii publice şi datele de contact, programul de audienţe, bugetul aprobat, strategiile adoptate etc.

Transmiterea informaţiilor, consultarea şi implicarea cetăţenilor, a instituţiilor şi organizaţiilor, a mass-media etc. are ca regulă principală egalitatea accesului la informaţie şi egalitatea propunerilor pentru îmbunătăţirea activităţii autorităţii publice.

- asigurarea liberului acces la informaţie
- asigurarea transparenţei
- asigurarea participării cetăţenilor
- referendum
- dezbateri publice

Suprafaţă şi relief

3.1 DATE ADMINISTRATIV TERITORIALE

a. Suprafaţa totală: 20475 ha, din care:
- intravilan:2411,52 ha – propunere extindere intravilan 930,2 ha
- extravilan: 18063,48 ha

b. Suprafaţa terenurilor pe categorii de folosinţă:
- arabil: 1289 ha
- păşune: 2428 ha
- fâneaţă: 1192 ha
- pădure: 14115 ha

Oraşul Zărneşti este situat la poalele Munţilor Piatra Craiului, la o distanţă de 25 de km sud-vest de Municipiul Braşov. Zărneştiul este aşezat în sud-vestul compartimentului depresionar

Zărneşti-Baraolt, în câmpie, fiind înconjurat de munţi şi dealuri: la Sud de Muntele Măgura (Platforma Branului), la Vest de Piatra Craiului, la Nord-Vest de Muntele Ciuma, iar la Nord de Dealul Pleaşa. Teritoriul localităţii cuprinde cea mai mare parte a Masivului Piatra Craiului şi a Munţilor Bârsei. Datorită poziţiei geografice oraşul Zărneşti are mari posibilităţi de dezvoltare în domeniul turistic şi în special în cel montan.Aşezat la poalele Munţilor Piatra Craiului şi dăruit cu bogăţii naturale excepţionale şi oameni harnici şi primitori, Zărneştiul îşi valorifică an de an potenţialul turistic montan prin dezvoltarea bazei turistic existente.

Parcul Naţional Piatra Craiului, principala atracţie turistică a zonei, oferă de la înălţimea crestelor montane peisaje uluitoare. Numai aici poate fi găsită Garofiţa Pietrei Craiului, unicat mondial protejat, alături de simbolul localităţii noastre, Floarea de Colţ.

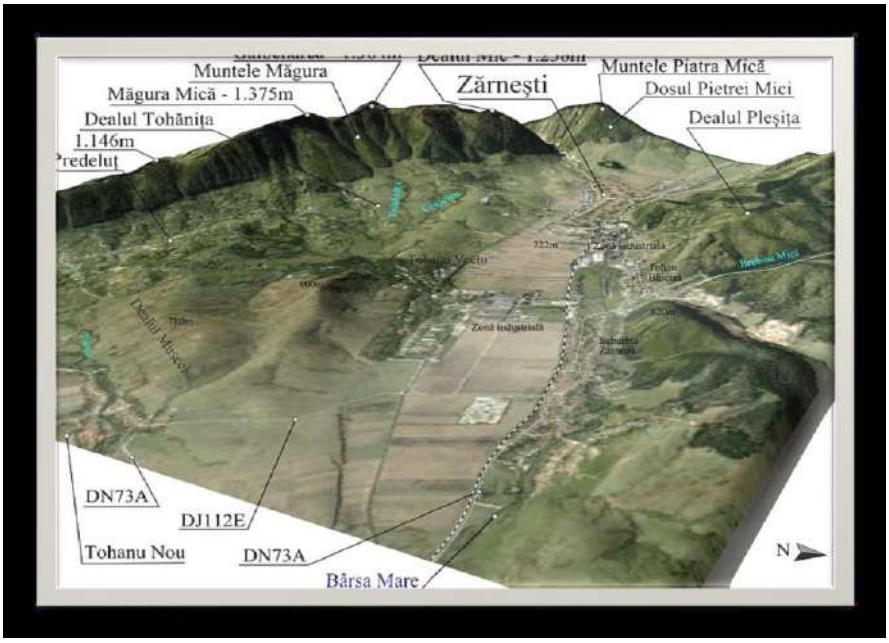

Situat în partea sud-vestică a Depresiunii Bârsei, golful depresionar Zărnești-Tohan pătrunde spre masa muntoasă, fiind bine încadrată de masele de orogen înfățișate printr-un relief a cărei linii de altitudine maximă este variată, datorat atât tectonicii cât și eroziunii. În partea de sud apare un puternic contrast, unde depresiunea este dominată de aspectul viguros al Pietrei Craiului și Bucegilor, cu relief grefat pe sinclinale suspendate ce trec de înălțimi în jur de 2000 m. În nord, masivele Țapu (1640 m) și Ciuma (1630 m) ca și restul Perșanilor sudici au altitudini mai mici, cu consecința unui contrast izbitor.

Teritoriul cadastral al orașului Zărnești se întinde pe trei unități geomorfologice:

- Depresiunea Brașov (Golful depresionar Zărnești-Tohan);
- Carpații curburii interne (Perșanii sudici);
- Carpații Meridionali (Piatra Craiului).

Depresiunea Brașov – golful depresionar Zărnești – Tohan se plasează în categoria regiunilor înalte, având valori de la 720 m la Zărnești până la 930 m în Piemontul Sohodolului.

După repartiția altitudinilor în cadrul golfului depresionar distingem diferite categorii de forme de relief. Formele de relief sunt reprezentate prin piemonturi etajate muscele, câmpii aluvionare, pe alocuri mlăștinoase și prin terasele Bârsei și ale afluenților ei.

Șesurile, cele mai joase unități, se prezintă în zona de confluență a Turcului cu Tohănița cu caracter de mlaștină, în zonele zvântate, uscate, se practică o intensă agricultură. Zona mijlocie este reprezentată de câmpiile piemontane de acumulare cuatenară și prin unele poduri de terase (Tohănița, Bârsa). Zona înaltă corespunde măgurilor, muscelelor, piemonturilor de eroziuni și acumulare, glacisurilor, fragmentate în diferite grade de rețeaua hidrografică.

Carpații Curburii Interioare (Perșanii Sudici)

Munții Perșani fac legătura între munții Făgăraș și Harghita și desparte două depresiuni, Brașov și Făgăraș.

Teritoriile Zărnești (2/3 din partea nordică a zonei montane) și Tohanul Vechi (1/2 nordică) aparțin munților Codlei și Perșanilor sudici . Munții Codlei denumiți astfel după vârful cel mai cunoscut, Măgura Codlei (1294 m), dar nu și cel mai proeminent, se organizează pe același aliniament al grupei vestice a Carpaților de Curbură, ca și munții Perșani, ei sunt încadrați, pe direcția sud-nord, între văile Bârsa, Bârsa Greșetului pe direcția est-vest vin în contact cu golful depresionar Zărnești-Tohan.

Nivelele de cote scot în evidență o scădere generală a reliefului de la sud-vest către nord-est, și anume, de la 1640 m în vârful Taga, până la culmile Ciuma (1618), Nomaia (1479 m), Poiana Mărului (1212 m), Pietroasa (924 m).

Dealurile sau munceii, care se ridică la nord de Zărnești și Tohanul Vechi, aparțin platformei Poiana Mărului, care domină depresiunea Bârsei cu aproximativ 250 m. Pe teritoriul Tohanului Vechi se află o serie de dealuri (Spoelilor, Știejeriș, Coastei, Braniștea) cu altitudini de 800-900 m, ce fac trecerea de la platforma Poiana Mărului la Depresiunea Brașov.

Pe teritoriul Zărnești, pe partea stângă a râurilor Bârsa Mare și Bârsa Fierului se desfășoară o culme sinuoasă, lată de 50-200 m, lungă de circa 12 km, cu altitudini de 900-1200 m și versanți de 10º-
40º, care face parte din extremitatea vestică a platformei Poiana Mărului.

Treapta înaltă (Masivul Taga), se află pe teritoriul Zărnești, între Bârsa Fierului și Bârsa Groșetului și face trecerea spre Munții Făgăraș. Relieful are aspect montan, cu înălțimi cuprinse între 100 și 1700 m (Taga 1640 m, Fața lui Ilie 1641 m, Ciuma 1630 m) și grad de împădurire ridicat, lipsind așezările gospodărești permanente.

Carpații Meridionali (Piatra Craiului)

Carpații Meridionali sunt reprezentați pe teritoriul Zărnești de masivul Piatra Craiului, care domină cu înălțimi de peste 1400 m golful depresionar Zărnești-Tohan și cu peste 1000 m Poiana Mărului.

O coamă lungă și îngustă de calcar, alb-cenușiu, lungă de peste 20 km, cu vârfuri ce depășesc 2000 m este Piatra Craiului, muntele cu cea mai puternică individulitate din mulțimea celor ce înfrumusețează țara noastră. Aparținând masivelor calcaroase în care agenții fizici au creat formele fantastice ce încântă, Piatra Craiului reușește să întreacă munții Bucegi, Ciucaș și

Ceahlău; prin măreția și fantezia formelor, prin mulțimea fenomenelor carstice și prin originalitatea lor.

În ansamblul Carpaților, Piatra Craiului apare ca o singură creastă înaltă. Din șistul cristalin al Făgărașului – cu care se in vecinează – nu are decât temelia, peste care s-a ridicat cuta de calcar, orientată de la nord-est spre sud-vest. De vecinii săi, Iezer-Păpușa (Făgăraș) și Bucegi, nu este legată direct ci printr-o serie de măguri și muscele, care alcătuiesc Depresiunea Brașovului și Depresiunea Izvoarelor Dâmboviței. Din această cauză muntele se delimitează precis, elementele componente fiind reduse la două: Piatra Craiului Mică, situată în partea de nord, spre țara Bârsei și Piatra Craiului Mare, creastă îngustă, care merge spre sud și a cărui profil îl vedem de pe Curmătura Giuvalei.

O șea adâncă, Curmătura (1600 m), separă Piatra Mică (1816 m) acoperită de păduri de molid, de Piatra Craiului Mare care începe cu Turnul, un vârf de 1923 m, accesibilă pe mai multe poteci. În continuare creasta îngustă coboară și se înalță mereu peste o serie de vârfuri: Vârful Ascuțit (2136 m), Timbalul Mare (2148 m), Vârful Sbirii (2231 m), Clăile. Atinge înălțimea maximă la Piscul Baciului (2239 m) și la Vârful La Om (2244 m).

Datorită acțiunii erozionale s-au format numeroase “hornuri” tipice cum sunt: Hornul Grindului și Hornul Iughișului, apoi trenele, ca Marele Grohotiș și o suită de trepte, denumite “brâe” sau “polițe”, răspândite mai ales pe latura nord-vestică.

Marele Grohotiș este o pânză de bolovănișuri instabile, lată de circa 4 km și alcătuită dintr-o succesiune de 7-8 limbi de grohotișuri, aliniate la picioarele abruptului, la o altitudine medie de 1600 m. Pereții Marelui Grohotiș constituie o zonă care amintește de Alpii Dolomitici, înălțându-se de la Umerii Pietrei Craiului la mai bine de 4 km lungime și 300-400 m diferență de nivel, până la Valea lui Ivan și Valea Urzicii.

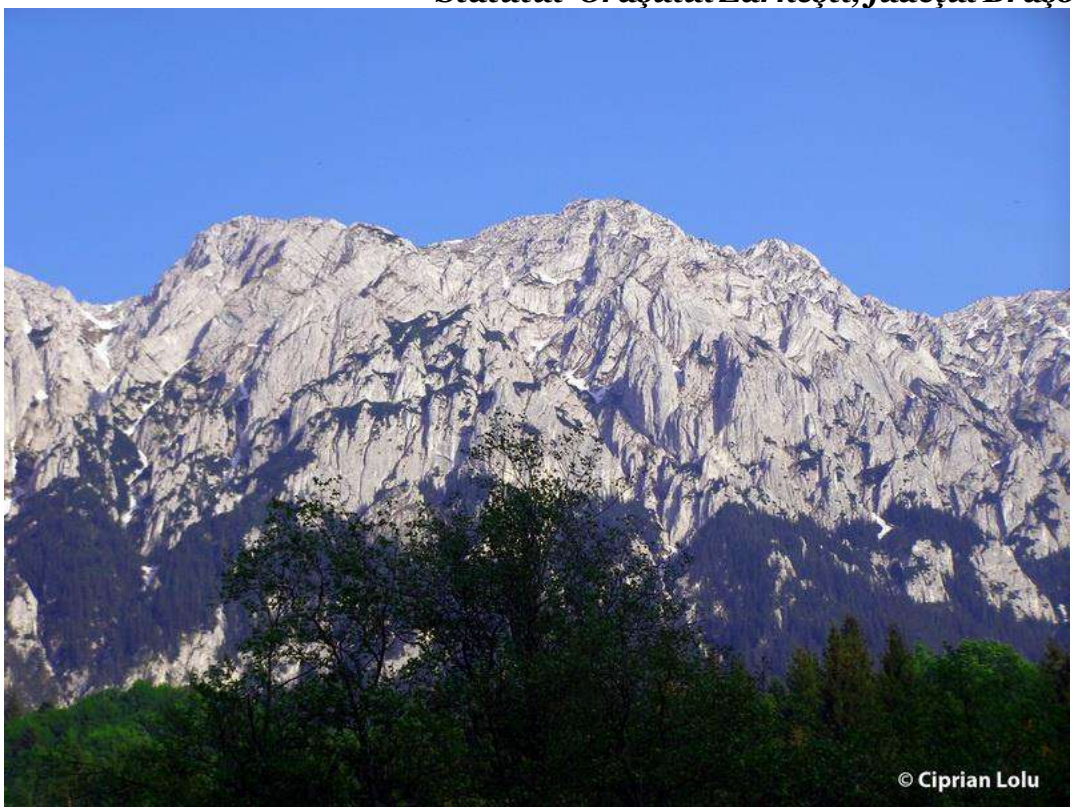

Dacă abruptului de nord-vest, dintre Turn și Vârful "La Om", nu-i lipsesc elementele de relief de primul ordin, mai ales pentru practicarea alpinismului, ca Padina Șindrileriei, Padina Închisă, Padina Popii, Muchia Padinei Popii, Padina lui Călineț, abruptul Ciorânga Mare, Șpirla de Sus, Țimbalele, Vlădușca Superioară, Căldarea Ocolită, Colții Răi sau Zona Lanțuri, în schimb abruptul vestic este acela unde întâlnim elementele de cel mai mare interes peisagistic, cele care au făcut faima întregului masiv: Umerii Pietrei Craiului, Padina Lăncii, Marele Grohotiș, Peretele Central, Peretele Piscului Rece, Peretele de la Cerdac, Muchia Roșie, Peretele lui Ivan, Cerdacul Stanciului, până la Valea Urzicii, dincolo de care zona de abrupt scade treptat în înălțime.

Prăpăstiile Zărneștilor, un defileu de origine carstică, lung de 3-4 km, cu pereți înalți de 100-200 m, deosebit de spectaculos, având și un grup de izvoare vacluziene, numite Fântânile Domnilor, al căror debit bogat (cca 20000 mc pe zi) a determinat captarea lor pentru alimentarea cu apă a orașului Zărnești. La capătul inferior al defileului mai semnalăm prezența unor izbucniri dintre care unul se numește "Fântâna lui Botorog", iar mai jos se desfășoară marea carieră de exploatare a calcarului, în momentul de față închisă.

În etajul montan inferior se găsește cea mai mare parte a pajiștilor. Culmea Tămașului (1400 – 1800 m altitudine), Tămașul Mare (1736 m), Capul Tămașului (1502 m), Tămășelul (1604 m) este o culme strâmtă, cu direcția SE-NV și întreruptă de câteva curmături sub 1600 m ce leagă Piatra Craiului la capătul estic al munților Făgăraș și desparte două bazine hidrografice Dâmbovița și Bârsa.

Dealul Măgura (1300 m altitudine) aflat în extremitatea sudică a teritoriului Zărnești, denumită și Măgura Branului (1375 m) având spinarea împădurită, desparte culoarul Bran-Rucăr de șesul Bârsei și se ridică între Prăpăstiile Zărneștilor și Cheile Turcului, din centrul localității

Bran; la partea superioară abrupt dinspre depresiunea Brașov este stâncos; pe culme sunt suprafețe izolate de pășuni, pe alocuri, cu numeroase roci.

4. Rețeaua hidrografică

Zărneștiul, ca urmare a așezării sale geografice și a condițiilor naturale foarte favorabile (climă, relief, constituție geologică), dispune de o rețea hidrologică bogată și variată. Rețeaua hidrologică a teritoriului orașului Zărnești aparține bazinului superior al râului Olt. Rețeaua hidrografică este formată din râurile: Bârsa, Râul Mare, Valea Mărului și afluenții lor.

Resursele hidrografice se evidențiază prin apele subterane (freatice și de adâncime) și prin apele de suprafață. Apele de suprafață au izvoarele în teritoriu. Excepție face pârâul Turcu care are izvorul în Munții Bucegi.

Bârsa este principalul curs de apă al orașului. Este un râu de munte, cu o viteză nu prea mare, influențat de mesul șerpuitor, factor de frânare, cu panta medie de 11% (între Plaiul Foii și confluența cu Pârâul Turcu).

Nivelurile freatice de pe teritoriul orașului sunt la următoarele adâncimi:

- Terasa inferioară a Bârsei, la cca. 5-6 m;
- Conul de dejecție, la 7-10 m.

Izvoarele au un debit bogat și se găsesc la poalele treptelor piemontale cuprinse în unghiul de confluență. Râul Bârsa este al treilea afluent al Oltului din Depresiunea Brașov, in ceea ce privește debitul. Până la postul Zărnești , are o suprafață de 198 km², altitudinea de 1600 m la izvor, 695 m la Zărnești (medie 1202 m) și cu panta de 34,8%. Izvorul Bârsei este considerat la Bârsa Groșetului, ce izvorăște din munții Făgăraș, la altitudine de 1600 m, de sub vârfurile Ilărescu, Văcărea Mare și Comisul.

Bârsa Tămașului (4 km), izvorăște la S-V din masivul Piatra Craiului și munții Tămaș, iar opus acestuia Bârsa Groșetului (13,5 km) își adună apele la N-V, din munții Lerescu, Văcărea Mică, Cenușii, ambele formând la confluența lor, Bârsa Mare (6 km).

Bârsa lui Bucur (11 km), izvorăște la N-V din munții de hotar Fața Iliei, vărsându-se în Bârsa Mare, în zona Gura Bârsei (lui Bucur).

Bârsa Fierului (14 km), are izvoarele tot pe latura N-V a munților de hotar: Plaiul Nămaia și Muchia Lungă și se varsă în Bârsa Mare, în zona Între Bârse (Crucea lui Gârnița).

Bârsa Mare mai parcurge până la părăsirea teritoriului încă 11 km, absorbind toți afluenții, astfel: pe malul drept se află pârâul Toplița, care izvorăște de sub Bărc, la poalele Pietrei Craiului Mici, în zona numită Între Pâraie.

Râul Mare, care are 5 km, este apa care traversează orașul Zărnești de la sud la nord, până la vărsarea în râul Bârsa Mare. Izvorăște la S-V din pantele munților Piatra Craiului, formând un evantai de pâraie ce coboară prin două brațe în Prăpăstiile Zărneștilor, unde după ce se unesc, cursul este întrerupt aproape instantaneu datorită permeabilității calcarelor de la bază, ce absoarbe undeva în adâncuri. În mod paradoxal, pâraiele dispărute izvorăsc la distanță sub forma unor izbucniri după ieșirea din Prăpăstii. Cele mai bogate izvoare sunt cele din zona Cabanei Gura Râului, numite sugestiv Izvoarele Domnilor. Râul are o caracteristică deosebită, anume

temperatura constantă (6,5º C) pe tot parcursul anului. Datorită acestui fapt apele nu îngheață niciodată. În iernile geroase din albia lui se ridică aburi.

Următorul afluent al Bârsei, colectat pe malul stâng, este Brebina (3 km), izvorând din munții nordici de hotar cu Poiana Mărului și Vulcan. Are două brațe principale: Brebina Mare, orientată spre N-E și Braniștea, orientată spre N-V.

Ultimul afluent important este pârâul Turcu, suprafața de bazin este destul de mare și permite ca în perioadele cu ploi de durată să colecteze debite considerabile.

5.Clima

Interdependența dintre caracteristicile circulației generale a atmosferei și cele deosebit de variate ale teritoriului localității este cauza care determină o gamă întreagă de fenomene climatice:

- De iarnă: îngheț, brumă, chiciură, polei, lapoviță, ninsoare, viscol, strat de zăpadă, depuneri de gheață pe conductori aerieni;
- De vară: evapotranspirație, rouă, suhovciuri, ploi torențiale, furtuni și grindină;
- Specifice întregului an: uscăciune și secetă.

Temperatura medie anuală înregistrată la nivelul orașului Zărnești este de 6.6ºC, minima absolută înregistrată fiind -32ºC, iar maxima absolută 35.6ºC. Numărul mediu de zile/an cu temperaturi peste 25ºC este de 43.7, iar cu temperaturi sub 0ºC este de 150.5.

Climatul localității prezintă caracteristicile unui climat submontan de tranziție, cu temperaturi medii ale aerului mai scăzute în vatra localității decât în șesul Bârsei, dar mai ridicată în zona montană înaltă a Pietrei Craiului, similar cu nivelul celor din Bucegi și Făgăraș. Acest fapt este determinat de circulația generală a atmosferei și de particularitățile reliefului, care determină inversiuni de temperatură, precum și modificări ale nebulozității, precipitațiilor.

6.Resurse naturale

Resursele naturale reprezintă o componentă esenţială a bogăţiei ţării. Valorificarea acestor resurse prin exploatarea atât a materiilor prime neregenerabile, cât şi a celor regenerabile şi prelucrarea lor în procese necesare vieţii, determină în mare măsură stadiul de dezvoltare economică şi socială, starea mediului şi condiţiile de trai ale populaţiei.

Reţeaua hidrografică bogată reprezintă o resursă importantă a zonei, ce asigură şi mediul de exploatare pentru nisip şi pietriş.

Geologie. Constituţia geologică a Pietrei Craiului, preponderent calcaroasă, se caracterizează prin imposibilitatea reţinerii apelor de infiltraţie sau de şiroire, pentru a da naştere unor pânze freatice şi, în final, unor văi cu apă.

Solurile formate de depozitele aluvionare din lunca râului, oferă condiţii optime culturii legumelor şi plantelor furajere.

7. Resurse naturale regenerabile

Fauna şi flora reprezintă o bogăţie regenerabilă de mare preţ în condiţiile valorificării raţionale.

Fauna de nevertebrate este deosebit de bogată prezentând un deosebit interes ştiinţific. Este de remarcat prezenţa a 35 de specii endemice si a 91 de specii descrise de aici ca fiind noi pentru ştiinţă. Menţionăm două specii endemice pentru Piatra Craiului: *Nesticus constantinescui* (Arahnida) şi *Rhagidia carpatica* (Arahnida, Acari).

Piatra Craiului adăposteşte un număr mare de specii de fluturi, până în prezent fiind identificate peste 216 de specii unele rare sau endemice: P*sodos coracinus dioszeghy*, subspecie endemica alpină; *Apamea zeta sandorokovacsi* subspecie endemică în Carpaţi;*Erebia pronoe*, specie cunoscută în Carpaţi numai din Piatra Craiului şi Bucegi; *Pieris bryoniae*specie menţionată în lista roşie a fluturilor de zi din Europa, etc.

Fauna de peşti, amfibieni şi reptile este ceva mai săracă, comparativ cu celelate grupe de vertebrate. De menţionat că toate speciile de amfibieni şi reptile de pe teritoriul României sunt protejate fiind incluse în anexa 3 a legii 13 din 11 martie 1993 (Conventia de la Berna).

Parcul Naţional Piatra Craiului deţine o ornitofaună bogatt, reprezentată prin cele 111 specii identificate până în prezent pe acest teritoriu, din acest punct de vedere fiind o zonă ideală pentru observarea păsărilor. Multe dintre acestea sunt menţionate ca specii strict protejate în Convenţia de la Berna - Convenţia pentru protejarea vieţii sălbatice şi a habitatelor naturale din Europa (legea nr. 13 din 11 martie 1993) şi în Convenţia de la Bonn -Convenţia privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice (legea nr. 13/8.01.1998).
Condiţiile climatice şi geologice, geomorfologia şi structura florei şi vegetaţiei din munţii Piatra Craiului au determinat păstrarea unei diversităţi aparte în grupul mamiferelor.

Din cele aproximativ 100 specii de mamifere din fauna întregii ţări, peste 40% trăiesc şi în masivul Piatra Craiului.
Până în prezent au fost identificate 21 de specii de lilieci, care se adăpostesc în peşterile sau scorburile arborilor bătrâni de pe teritoriul parcului. Dintre acestea, o mare parte intră în categoria specii strict protejate conform Convenţiei de la Berna, iar 6 sunt specii de interes comunitar conform Directivei Consiliului Europei 92/43 EEC (*Rhinolophus ferrumequinum, R. euriale, Myotis bechsteinii, M. blythii, M. myotys, Barbastella barbastellus*) iar o specie - *Vespertilio murinus* - este inclusă în Convenţia de la Bonn. De menţionat că pe teritoriul României sunt protejate toate speciile de lilieci conform legii 90 din 10 mai 2000 pentru aderarea României la Acordul privind conservarea liliecilor în Europa, adoptat la Londra la 4 decembrie 1991.

Munţii Piatra Craiului gazduiesc o populaţie bogată de carnivore mari: urs - *Ursus arctos*; lup - *Canis lupus*; ras - *Lynx lynx*. Studiile realizate au arătat existenţa a trei culoare de circulaţie ale acestor specii între masivele Piatra Craiului şi Bucegi, culoare care vor avea un regim special de protecţie.

8. Flora

Bogăţia în specii a masivului Piatra Craiului este rezultatul condiţiilor deosebit de variate pe care le oferă acesta dezvoltării lumii vegetale. Altitudinea care depăşeste 2200 m face ca aproape întreaga grupare a speciilor montane şi alpine, caracteristice lanţului carpatic să găsească aici condiţii optime de dezvoltare. Existenţa pădurilor, stâncăriilor, grohotişurilor pajiştilor şi a ochiurilor de mlaştina favorizează menţinerea unei diversităţi botanice deosebite. Ciupercile, muşchii, lichenii şi plantele cu flori găsesc aici un adevărat paradis.

Pe teritoriul parcului au fost identificate un număr total de 1170 de specii şi subspecii de plante. Cunoscând faptul că în flora României s-au înregistrat 3136 de specii spontane se poate afirma că Parcul Naţional Piatra Craiului găzduieşte peste 30 % din speciile de plante superioare care se întâlnesc pe teritoriul României.

Un numar de 181 de specii sunt incluse în "Lista roşie a plantelor superioare din România" ca specii endemice, rare sau vulnerabile. De aici se poate observa importanţa deosebită a Parcului Naţional Piatra Craiului pentru conservarea speciilor de floră, în special pentru conservarea endemitelor carpatice.

Dintre aceste specii amintim doar pe cele mai cunoscute, care încântă ochii iubitorilor naturii, care vizitează Piatra Craiului în lunile de vara, aceste specii fiind supuse unui regim strict de protecţie: garofiţa Piatrei Craiului (*Dianthus callizonus*) simbolul floristic al Pietrei Craiului, acest munte fiind unicul loc din lume care o găzduieşte (este o specie endemică pentru Piatra Craiului); tisa (*Taxus baccata*); angelica (*Angelica arhangelica*); sângele voinicului (*Nigritella nigra si N. rubra*); macul galben (*Papaver alpinum ssp. corona-sancti-stefani*); linarita (*Linaria alpina*); floarea de colţ sau floarea Reginei (*Leontopodium alpinum*); bulbucii (*Trolius europaeus*); bujorul de munte (*Rhododendron mytifolium*), gladiola salbatică (*Gladiolus imbricatus*), ghintura galbenă (*Gentiana lutea*), iedera albă (*Daphne blagayana*), tulichina (*Daphne cneorum*) etc.

Parcul Naţional Piatra Craiului adăposteşte un număr impresionat de specii de orhidee de munte - 41 specii din 58 de specii existente pe teritoriul României.

Datorită înclinării mari a versanţilor, aici se pot observa cel mai bine benzile altitudinale formate datorită etajării vegetaţiei, masivul fiind înconjurat de la baza spre creastă de brâie de fâneţe, păduri, stâncarii şi pajişti subalpine.

Garofiţa Pietrei Craiului

Papucul Doamnei

Bulbuci

O altă sursă regenerabilă o reprezintă pădurile, exploatarea masei lemnoase făcându-se în baza planurilor de exploatare, lemnul fiind utilizat ca materie primă.

9.Suprafaţa fondului funciar după modul de folosinţă

Modul de folosinta pentru suprafata agricola	Forme de proprietate	Judete	Localitati	Ani			
				Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
				UM: Ha			
				Hectare	Hectare	Hectare	Hectare
Total	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	20475	20475	20475	20475
-	**Proprietate privata**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	16665	16383	16457
Agricola	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	4935	4935	4735	4935
-	**Proprietate privata**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	4851	4652	4851
Arabila	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	1289	1289	1089	1289
-	**Proprietate privata**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	1279	1080	1279
Pasuni	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	2428	2428	2428	2428
-	**Proprietate privata**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	2421	2421	2421
Finete	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	1192	1192	1192	1192
-	**Proprietate privata**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	1125	1125	1125
Livezi si pepiniere pomicole	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	26	26	26	26
-	**Proprietate privata**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	26	26	26
Terenuri neagricole total	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	15540	15740	15540
-	**Proprietate privata**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	11814	11731	11606
Paduri si alta vegetatie forestiera	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	14115	14315	14115
-	**Proprietate privata**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	10768	10768	10860
Ocupata cu ape, balti	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	67	67	67
-	**Proprietate**	**Brasov**	**ORAS**	:	2	2	2

	privata		**ZARNESTI**				
Ocupata cu constructii	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	764	764	764
-	**Proprietate privata**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	648	565	348
Cai de comunicatii si cai ferate	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	129	129	129
-	**Proprietate privata**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	17	17	17
Terenuri degradate si neproductive	**Total**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	465	465	465
-	**Proprietate privata**	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	379	379	379

© 1998 - 2013 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

CAPITOLUL 2
INFRASTRUCTURĂ SOCIALĂ ȘI DE SĂNĂTATE

În anul 1731, în Tohan, funcționa o școală românească. După 1765, școala intră sub tutela grănicerilor, Tohanul Vechi devenind sat grăniceresc, regimentele grăniceresti formate din români și secui au fost organizate pe tot lanțul munților Carpați, prin Patenta din 16 martie 1764, dată de Împărăteasa Maria Tereza de la acea vreme și care viza militarizarea graniței.

În prezent, oraşul Zăneşti nu dispune de unităţi de învăţământ superior. Pe raza oraşului funcţionează 2 licee (Liceul Teoretic „Mitropolit I. Meţianu" și Liceul Tehnologic „ Malaxa"), 4 şcoli generale şi 7 grădiniţe. Elevii pentru fiecare unitate se distribuie astfel:

Nr. crt.	**Unitatea şcolară**	**PJ/AR**	**Adresa**	**Nr. clase**	**Nr. elevi Anul 2014**
1.	Şcoala Gimnazială nr. 1 *Gheorghe Crăciun*	PJ	Str. Carpaţi nr. 1	26	593
2.	Şcoala Gimnazială nr. 2	PJ	Str. Piaţa Morii nr. 1	17	400
3.	Şcoala Gimnazială nr. 3 *Pompiliu Dan*	PJ	Str. Mitr. I. Meţianu nr. 87 şi 115	18	319
4.	Liceul Teoretic *Mitropolit I. Meţianu*	PJ	Str. Dr. I. Şenchea nr. 23 Str. DR. T. Sparchez nr. 4	38	930
5.	Şcoala Gimnazială nr. 4	AR	Str. Libertăţii nr. 2	8	90
6.	Liceul Tehnologic *Malaxa*	PJ	Aleea Uzinei nr. 2	18	380
7.	Grădiniţa cu Program normal *Albinuţa* nr. 1	PJ	Str. Mitr. I. Meţianu nr. 11	3	45
8.	Grădiniţa cu Program normal *Voinicelul* nr. 2	PJ	Str. Dr. I. Şenchea nr. 61	4	73
9.	Grădiniţa cu program prelungit *Furnicuţa* nr. 3	PJ	Str. Carpaţi nr. 1 bis	8	150
10.	Grădiniţa cu program prelungit *Bobocel* nr. 4	PJ	Str. Grui nr. 1	6	120
11.	Grădiniţa cu Program normal nr. 2 SG Zărneşti	AR	Str. Şcolii nr. 132	3	75
12.	Grădiniţa cu Program normal nr. 1 SG Zărneşti	AR	Str. Libertăţii nr. 2 Str. Mihai Eminescu nr. 2	5	90

Numărul copiilor înscrişi la grădiniţe a crescut în anul 2009 la 804 (faţă de 762 din anul precedent) după care în anul 2010 a scăzut (782). În schimb în perioada 2008-2010 a scăzut numărul elevilor de la 2784 din 2008 la 2663 în 2010. Numărul elevilor înscrişi în învăţământul primar a crescut (de la 1015 în 2008 la 1024 în 2010), la fel şi numărul elevilor înscrişi în învăţământul liceal (de la 518 în 2008 la 665 în 2010). Numărul elevilor înscrişi în învăţământul gimnazial a scăzut (de la 1022 în 2008 la 929 în 2010). Cea mai spectaculoasă scădere s-a înregistrat la nivelul numărului elevilor înscrişi în învăţământul de arte şi meserii (de la 229 în 2008 la 45 în 2010).

În ceea ce priveşte cadrele didactice, per total numărul acestora a scăzut (de la 230 în 2008 la 197 în 2010). Scăderi remarcabile s-au înregistrat la nivelul cadrelor didactice din învăţământul primar şi gimnazial (de la 151 în 2008 la 129 în 2010).

Pe raza orașului Zărnești se regăsesc de asemenea două **săli de sport** acoperite, pretabile pentru activități sportive precum fotbal, volei, baschet, handbal, tenis, ping-pong, etc. Pe lângă aceste spații acoperite au fost create și alte spații dedicate activităților sportive în aer liber, spații amplasate în diferite zone ale orașului.

Pentru dezvoltarea activităţii sportive, s-a înfiinţat Asociaţia Sportivă de Fotbal Zărneşti,, în cadrul căreia funcţionează mai multe secţii, respectiv : fotbal, tenis, box, schi.

În ceea ce privește **infrastructura de sănătate**, până la construirea unor unități sanitare corespunzătoare, după anul 1950, activitatea rețelei sanitare s-a desfășurat în unele spații mai puțin adecvate, dar au rezolvat de moment problemele din acest domeniu. Putem aminti unele dintre aceste spatii:

- *Spital*: între anii 1950-1956 pe strada Mitropolit Ioan Meţianu nr.41, iar între anii 1956-1984 pe strada Profesor Pompiliu Dan, bl. 22 și 8 sub numele de Spitalul Orășenesc Tiberiu Spârchez;
- *Casa de naștere*: între anii 1950-1953 pe strada Mitropolit Ioan Meţianu nr.17; între anii 1953-1956 pe strada Mitropolit Meţianu nr.41 (în cadrul spitalului);
- *Spitalul de Neurologie*: între anii 1956-1988, pe strada Mitropolit Ioan Meţianu nr.41, iar din anul 1988 pe strada Pompiliu Dan, bl. 8, cu două secții: psihiatrie și neurologie.

În prezent, pe raza oraşului Zărneşti activează ca unităţi de stat: două spitale, o policlinică, un dispensar, un dispensar veterinar şi 7 cabinete medicale, iar ca unităţi private 8 cabinete medicale. În cadrul acestor unităţi sanitare sunt angajate 7 cadre sanitare, 21 de medici, iar personalul mediu are un efectiv de 158 de angajaţi.

Conform datelor de la INS, în perioada 2008-2010 în sectorul public a crescut cu 5 unităţi numărul medicilor şi a scăzut: cu 4 unităţi numărul personalului mediu sanitar, cu 15 unităţi numărul paturilor de spital, cu o unitate numărul laboratoarelor de tehnică dentară şi cu o unitate numărul farmaciştilor. În rest a rămas constant numărul: cabinetelor stomatologice, ambulatoriilor de spital, laboratoarelor medicale, farmaciilor, cabinetelor medicale individuale de familie, cabinetelor medicale şcolare, stomatologilor şi medicilor de familie.

În ceea ce priveşte sectorul privat, a crescut: cu câte o unitate numărul punctelor farmaceutice şi al farmaciilor, cu câte două unităţi numărul cabinetelor stomatologice şi al stomatologilor; dar a scăzut: cu 5 unităţi numărul personalului mediu angajat şi cu două unităţi numărul farmaciştilor. În schimb, a rămas constant numărul: farmaciilor şi cabinetelor medicale de specialitate.

Spitalul Orășenesc Dr. Tiberiu Spârchez Zărnești

Spitalul orășenesc Dr. Tiberiu Spârchez împreuna cu ambulatoriul de specialitate au trecut printr-un proces de modernizare fiind la ora actuală unele dintre cele mai competitive din punct de vedere al serviciilor medicale şi de spitalizare din zonă. Unitatea sanitara dispune de o locatie pentru o capacitate maxima de 155 paturi , in spatii concepute sa respecte normele sanitare actuale de functionare.

Serviciul de urgență este organizat și funcționează cu o linie de gardă în specialitatea medicină generală asigurată de medicii încadrați în spital și ambulator precum și cu o microstație de ambulanțe subordonată SAJ Brașov.

Spitalul orăşenesc "Dr. Tiberiu Spârchez", aflat în administrarea Primăriei Oraşului Zărneşti, a fost supus în ultimii ani unui proces de reabilitare, modernizare şi dotare .

Tot în acest scop s-au făcut demersuri în vederea parcurgerii etapelor în vederea accesării de fonduri europene nerambursabile pentru reabilitarea, modernizarea şi echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate din cadrul spitalului. Astfel, s-au întocmit studiul geotehnic şi expertiza tehnică aferentă părţii de structură pentru spital.

S-a încheiat un contract în vederea elaborării Documentaţiei de avizare a lucrărilor de intervenţii (DALI) pentru accesarea de finanţări europene, sesiunea 2014-2020. Documentaţia va include şi refuncţionalizările secţiilor şi secţiunilor componente prin propunerile de recompartimentări, reabilitări şi dotări ce urmăresc eficienţa, flexibilitatea în timp şi, nu în ultimul rând, respectarea legilor, ordonanţelor şi normelor în vigoare convergente în acreditarea spitalelor.

Primăria oraşului Zărneşti, împreună cu Consiliul Local Zărneşti derulează un amplu program de investiţie în reabilitarea şi modernizarea fostei clădiri a Băii Comunale.

Clădirea preluată în proprietatea publică a oraşului, şi care se află într-o stare deplorabilă, va fi reabilitată total şi va primi o utilitate modernă, respectiv "Centru multifuncţional". În realizarea scopului propus, în acest centru se vor organiza cursuri de înot cu personal specializat.

În acest sens, au fost demarate lucrările de reabilitare iar în cursul acestui an va fi realizat bazinul de înot cu instalaţiile şi accesoriile necesare, respectiv sistemele de încălzire şi filtrare a apei, instalaţiile de dezumidificare ale încăperilor precum şi instalaţiile sanitare necesare, în valoare de 387339,37 RON (fără TVA).

În anul 2015, această investiţie va fi finalizată, centrul urmând a dispune de următoarele funcţiuni:

-Parter – bazin de înot

-Etaj 1 – sală de fitness şi servicii de întreţinere

-Etaj 2 – zonă destinată exclusiv copiilor, prin amenajarea unei săli având destinaţia de organizare evenimente şi petreceri pentru cei mici.

Această investiţie, alături de reabilitarea generală a ştrandului orăşenesc situat pe stadionul Torpedo, va contribui la dezvoltarea localităţii, respectiv vor creea noi oportunităţi pentru petrecerea timpului liber.

CAPITOLUL III
DEMOGRAFIE ŞI FORŢA DE MUNCĂ

Din cele 10 centre urbane ale judeţului Braşov, oraşul Zărneşti, considerat în cadrul PATN -Reţeaua de localităţi localitate urbană de rang III, se situează pe al IV - lea loc după numărul locuitorilor (21681 loc. la recensământul din 20 octombrie 2011). Din punct de vedere demografic, oraşul a avut o evoluţie descendentă după 1990, pierzând 4638 locuitori între recensământul din 1992 şi 2011 (-17,6% faţă de efectivul reper din 1992).

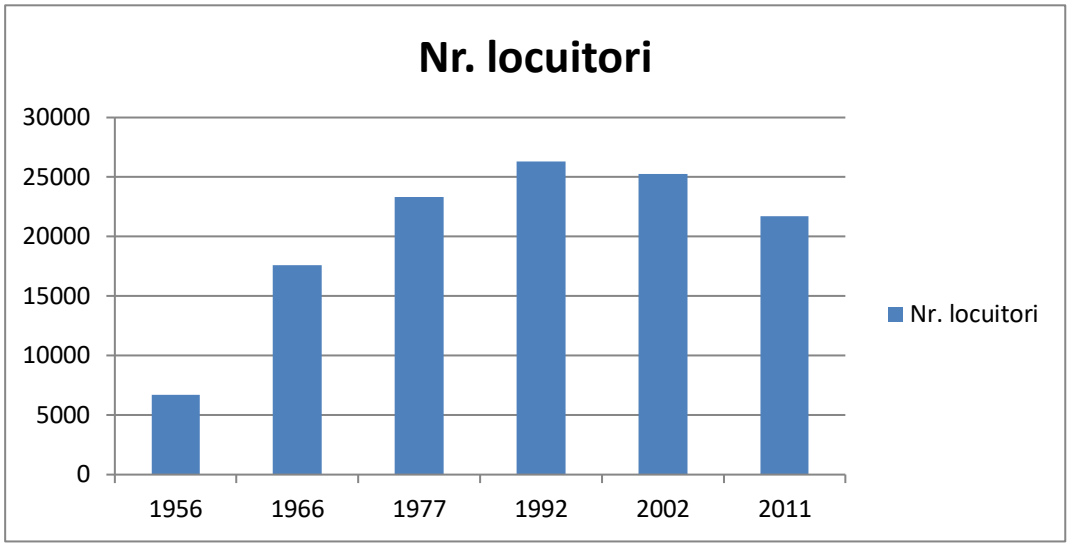

An	1956	1966	1977	1992	2002	2011	2015
Locuitori	6673	17628	23288	26319	25299	21681	25520

Sursa: Direcția județeană de statistică Brașov

Între 1990 şi 2011 populaţia a scăzut cu 6243 locuitori, cu 22,3%. Cauzele acestei evoluţii se regăsesc în reducerea ratei natalităţii în perioada analizată şi migraţia externă şi internă determinate de recesiunea severă din anii '90. Datele din Fişa Localităţii arată creşteri demografice lente în perioadele intercenzitare însă datele de la recensăminte au corectat trendul crescător, astfel că în octombrie 2011 s-au înregistrat cu 4031 mai puţini locuitori decât în 1 iulie 2010. Acest fapt ne determină să considerăm neveridice tendinţele de creştere demografică din 2003 până în 2010.

Densitatea populaţiei

Densitatea populației oraşului Zărneşti era la recensământul din octombrie2011 de 106 locuitori/km², foarte redusă comparativ cu cea a mediului urban din judeţul Braşov

(densitate medie de 428 locuitori/kmp) şi de 2 ori mai mare decât valoarea celei din mediul rural din judeţul Braşov de 50 locuitori/kmp.

Mişcarea populaţiei sau fenomenele demografice sunt determinate de anumiţi factori cauzali, elemente de stare numite **variabile demografice**. Acestea sunt caracteristici ale populaţiei care intervin în producerea evenimentelor demografice. Cele mai importante sunt **sexul, vârsta şi starea civilă**. Variabile cu caracter mai mult social, cu o influenţă mai mult sau mai puţin importantă asupra comportamentului demografic sunt nivelul şcolarităţii, ocupaţia, mediul de rezidenţă, etnia etc.

Libera circulaţie a persoanelor după 1990 a determinat fluxuri de migraţie externă şi internă care au modificat ponderea grupelor de vârstă. Populaţia tânără s-a redus la aproape jumătate faţă de anul reper 1992, fapt care va genera schimbări în asigurarea cu servicii educaţionale a populaţiei şcolare aflată în evident regres. Aceste modificări sunt determinate de creşterea speranţei de viaţă, de reducerea ratei natalităţii, modificarea comportamentului reproductiv în sensul raţionalizării numărului de copii pe care o familie decide să-i aibă.

Din punct de vedere demografic, populaţia oraşului Zărneşti se consideră îmbătrânită cu o pondere peste 5% a persoanelor cu vârsta peste 65 ani în anul 2010. Chiar dacă ponderea persoanelor în vârstă este relativ scăzută, dublarea ponderii ei în ultimii 20 de ani va avea consecinţe pe termen mediu şi lung în sensul creşterii nevoilor de servicii sociale şi de sănătate destinate populaţiei vârstnice, amenajarea unor dotări specifice grupei a III-a de vârstă etc.

Structura pe sexe şi vârste a populaţiei. Evidenţa statistică a naşterilor arată că la 100 copii de sex feminin se nasc 106 copii de sex masculin. Odată cu înaintarea în vârstă, proporţia se schimbă în favoarea persoanelor de sex feminin. Creşterea proporţiei mai mari a femeilor odată cu vârsta se datorează fenomenului de supramortalitate masculină (mortalitatea este relativ mai mare în rândul populaţiei masculine). Proporţia este în general stabilă, cu excepţia perioadelor războaielor mondiale, când ponderea bărbaţilor este mai scăzută ca urmare a pierderilor de vieţi omeneşti.

Evenimentele care influenţează dimensiunea demografică sunt pe de o parte naşterile şi decesele care determină mişcarea naturală a populaţiei iar pe de altă parte imigrările şi

emigrările care determină mişcarea migratorie, teritorială a populaţiei. Naşterile şi imigrările determină "intrări" de populaţie, iar decesele şi emigrările, „ieşiri".

Evoluţia comparativă a sporului natural şi migrator arată factorii demografici care au condus la modificarea efectivului populaţiei după 1990. În timp ce sporul natural se menţine pozitiv în intervalul analizat, sporul migrator este preponderent negativ: număr mare de plecări s-a înregistrat după 1990, după care numărul plecărilor s-a stabilizat în jurul unei valori medii de 318 persoane/an. Populaţia oraşului Zărneşti scade prin sporul migrator negativ (mai multe plecări decât stabiliri) şi creşte în ritm foarte redus prin sporul natural pozitiv (mai mulţi născuţi vii decât decese).

Populaţia defalcată pe etnii

Etnie	**2002**	**2015**
Români	23861	24575
Maghiari	493	284
Rromi	879	598
Germani	51	29
Ruşi	5	2
Italieni	5	4
Alţii	5	28

Modelul de creştere tendenţială

Pentru a realiza prognoza populaţiei s-a luat în considerare mişcarea totală - naturală şi migratorie în perioada precedentă. Sporul natural şi migrator s-au considerat constante pentru perioada previzionată.

Prin metoda sporului total s-a stabilit mai întâi sporul mediu anual al populaţiei în ultimii 10 ani, respectiv intervalul 2002-2011, -376 locuitori/an. Presupunând constant ritmul diminuării populaţiei, aceasta va scădea în 2020 cu 3384 locuitori, ajungând la un efectiv de 18297 locuitori.

Din punct de vedere economic, efectele de volum sunt cele mai importante. Creşterile sau reducerile de elevi, populaţie activă sau pensionari pot produce tulburări în învăţământ, piaţa muncii, în sistemul de sănătate sau de pensii.

În perioada 2010-2020 efectivul cu vârsta peste 60 ani va creşte datorită intrării în acest segment a persoanelor născute după încheierea păcii şi în perioada micului baby-boom românesc. Va urma apoi o nouă scădere, corespunzătoare sosirii la vârsta pensionării a generaţiilor din ce în ce mai reduse născute în perioada 1960-1966, înainte ca numărul pensionarilor să explodeze odată cu sosirea generaţiilor supradimensionate din "perioada natalistă". În perspectiva următorilor 20 ani, populaţia cu vârsta peste 64 ani îşi va accentua importanţa în cadrul economiei oraşului şi vor creşte nevoile legate de servicii sociale şi sănătate.

Populaţia de vârstă activă va descreşte foarte lent dar numai până în 2027 când efectivele pletorice ale perioadei nataliste 1967-1989 încep să iasă la pensie şi ca urmare volumul de populaţie activă va intra într-un proces accelerat de scădere.

Fenomenele demografice negative evidenţiate în cadrul analizei, respectiv accentuarea procesului de îmbătrânire demografică, migraţia internă şi externă, reducerea ponderii populaţiei tinere ar putea afecta evoluţia populaţiei în perioada prognozată.

Măsurile destinate reducerii fenomenelor demografice negative sunt în principal de natură economică, dezvoltarea resurselor umane, creşterea gradului de ocupare a forţei de muncă din localitate precum şi susţinerea natalităţii prin flexibilizarea oportunităţilor pe care le au femeile tinere de a se dezvolta profesional, concomitent cu procesele de întemeiere a unei familii şi de naştere şi creştere a copiilor, facilităţi economico-financiare şi privind locuirea acordate tinerelor familii, realizarea de programe/acţiuni pentru prevenirea migraţiei, organizarea de cursuri tip „after school" pentru minorii ai căror părinţi sunt plecaţi la muncă în străinătate, sprijinirea elevilor provenind din medii sociale defavorizate, dezvoltarea învăţământului profesional şi tehnic, creşterea gradului de ocupare a forţei de muncă prin dezvoltarea unor programe destinate tinerilor, femeilor şi şomerilor, recalificarea forţei de muncă şi a şomerilor în funcţie de cererea pieţei, accesarea de fonduri nerambursabile pentru formarea profesională continuă a populaţiei, asigurarea accesului la servicii de sănătate de calitate şi dezvoltarea serviciilor de asistenţă socială, promovarea antreprenoriatului prin furnizarea de sprijin pentru persoanele care încep să administreze o afacere, încurajarea parteneriatului public-privat pentru oferirea de servicii sociale alternative (prin proiecte finanţate de la UE), îmbunătăţirea sistemului de sănătate prin modernizarea infrastructurii și dotarea cu aparatură și echipamente necesare.

Oraşul Zărneşti face parte din zona Braşov, zonă în care sunt cuprinse 26 localităţi situate în aria metropolitană Braşov şi în jurul acesteia. Aici e concentrată cea mai mare parte a populaţiei judeţului Braşov, 80%, densitatea fiind de 202 loc/kmp, ceea ce favorizează dezvoltarea infrastructurii cu costuri mici. Oraşul Zărneşti face parte din reţeaua de localităţi care gravitează spre municipiul Braşov, făcând parte integrantă din microzona industrială Braşov. Numărul firmelor din oraşul Zărneşti în anul 2012 era de 502, ceea ce situa oraşul pe al VI-lea loc în cadrul judeţului, după mun. Braşov, Făgăraş, Săcele, Codlea și Râșnov.[1]

Specificul teritoriului, al climei şi relieful zonei a determinat ocupaţiile locuitorilor: agricultura (culturi specifice zonelor montane, creşterea vitelor- economia având un puternic caracter pastoral şi prelucrarea lemnului. Un loc important a fost deţinut de ocupaţile legate de pădure şi exploatarea lemnului.

Industria a început să se dezvolte la începul sec. al XIX-lea, prin deschiderea unei fabrici de arnici, a unei întreprinderi de lumânări şi a uneia de postav.

Industrializarea începe propriu-zis cu înfiinţarea unei filaturi de bumbac în anul 1840. Cronologic, prezentăm procesul de industrializare a localităţii Zărneşti :

- 1810 înfiinţarea fabricii de spirt;
- 1840 înfiinţarea fabricii de tors bumbac;
- 1852 se construieşte fabrica de hârtie mecanică Letea, momentul cel mai important al procesului de industrializare de care a depins într-o mare măsură evoluţia populaţiei şi dezvoltarea oraşului Zărneşti;
- 1889 ia fiinţă fabrica de celuloză;
- 1937 ia fiinţă o fabrică de muniţii la Tohanul Vechi, denumită mai târziu uzina mecanică de construcţii de maşini “6 Martie Zărneşti”.

În afara acestor unităţi economice. în zonă s-au mai dezvoltat industrii locale cum ar fi întreprinderea de industrializarea a lemnului, întreprinderea de exploatare a pietrei de calcar şi obţinerea varului, balastriere, ateliere ale cooperaţiei meşteşugăreşti, o secţie de covoare, întreprinderi de panificaţie, etc. La impulsionarea procesului de industrializare a localităţii Zărneşti a contribuit în mare măsură şi înfiinţarea căii ferate Zărneşti-Braşov în anul 1891.

Orașul Zărnești s-a dezvoltat în special în perioada comunistă când numărul populaţiei a atins 23288 locuitori la Recensământul din 1977, dezvoltare care a condus la crearea a câtorva cartiere de locuinţe colective. După 1989, procesul de restructurare şi dezindustrializare a dus la închiderea fabricilor, unele din acestea fiind transformate în parcuri industriale. Integrarea unei părţi din teritoriul oraşului în Parcul Naţional Piatra Craiului a deteminat intensficarea dezvoltării infrastucturii turistice şi creşterea ocupării în aceast domeniu economic.

În prezent cei mai importanţi agenţi economici sunt :

- SC Ecopaper SA-societate comerciala specializata in producerea hartiei pentru carton ondulat, folosind ca materie prima 100 % deseuri de hartie şi carton;
- S.C. TOHAN S.A.–cu activitate în domeniul construcţiei de maşini, bunuri de larg consum, accesorii, maşini unelte şi echipamente de produse speciale;
- SC Dip Gip SRL-prefabricate lemn, comerţ cu amănuntul şi cu ridicata;
- SC Vectra SRL- transport intern şi international, prestări servicii, construcţii;

[1] Zonificare preluată din Strategia de dezvoltare a Județului Brașov

- SC Morani Impex SRL- captarea, tratarea şi distribuţia apei;
- SC Luk Oil SA- staţie alimentare en-gros produse petroliere;
- SC Buganis Prod SRL- fabricarea produselor de panificaţie şi patiserie;
- SC Ymilrom Prod SRL-gater;
- SC Yvor Prod SRL-gater ;
- SC Alabastru SRL- exploatare masă lemnoasă.

De asemenea, în Parcul Industrial Zărneşti sunt amplasate 3 companii italiene specializate în producţia de hale industriale prefabricate din beton armat şi metal. Bucurându-se de un bun amplasament, respectiv 16 km de viitorul aeroport şi la 6 km de viitoarea autostradă Comarnic-Braşov, parcul industrial are reale şanse de dezvoltare a activităţilor industriale nepoluante. Un alt atu important îl constituie specializarea forţei de muncă din zona Braşov în domeniul metal-mecanic, existând structuri de învăţământ cu profil industrial, respectiv un liceu industrial în oraşul Zărneşti şi Universitatea Tehnică la Braşov.

În prezent, sunt active 502 societăţi comerciale cu capital privat având ca obiect de activitate: silvicultura, exploatarea forestieră, tăierea şi rindeluirea lemnului, fabricarea de constructii metalice, fabricarea de mobilă, lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale, lucrări de instalaţii sanitare, electrice, lucrări de tâmplarie şi dulgherie, comerţ cu amănuntul, producţia de pâine, transporturi rutiere de mărfuri, hoteluri şi alte facilităţi de cazare similare, activităţi de inginerie şi consultanţa tehnică legate de acestea, etc.

Cele mai importante activităţi economice care au contribuit la realizarea vânzărilor din oraşul Zărneşti au fost comerţul cu 65,8 % din cifra de afaceri realizată în 2010, urmat de industria prelucrătoare 22 % şi construcţii 4,6 %. Analiza pe domenii de activitate a firmelor a relevat mai multe aspecte:

- agricultura este un domeniu în care este angajat un număr mic de persoane însă acest domeniu tinde să se dezvolte;
- silvicultura este un domeniu important pentru economia locală având în vedere cifra de afaceri realizată şi creşterea numărului de angajaţi în această activitate (1,2% din CA totală în 2010);
- industria prelucrătoare şi-a dublat numărul de angajaţi, fiind cel mai important domeniu de activitate ca nivel de absorbţie a forţei de muncă pe plan local (43,2% în anul 2010). Totuşi, volumul cifrei de afaceri este mai redus comparativ cu volumul vânzărilor din activităţile comerciale, doar 22% din total;
- domeniul construcţiilor a luat amploare în intervalul analizat şi deţine o pondere importantă în cifra de afaceri, respective 4,6%;
- activităţile de cazare participă cu 0,3% din volumul cifrei de afaceri, fiind în creştere ca importanţă economică.

Luând în considerare potenţialul turistic al zonei cât şi obiectivele de dezvoltare ale administraţiei locale preconizăm că se vor dezvolta activităţile turistice, activităţile conexe turismului, respectiv serviciile de cazare, comerţul, agrementul, transporturile.

Dezvoltarea sustenabilă a oraşului Zărneşti porneşte de la potenţialul natural al zonei. Perspectiva dezvoltării turismului recomandă crearea de activităţi în domeniile industriei alimentare, agriculturii, creşterii animalelor şi mai puţin în domeniile industriei, ne referim la cele poluante, acestea fiind incompatibile dezvoltării turismului.

CAPITOLUL IV
TURISM SI BAZA TEHNICO MATERIALĂ

Atractiv prin prezența în apropiere a munților Piatra Craiului, Zărnești este un excelent punct pe harta turistică în ceea ce privește frumusețea locurilor, ospitalitatea oamenilor și a locurilor unde vă puteți caza. În prezent rețeaua de hoteluri, pensiuni turistice sau case de vacanță este în expansiune, lucru care este benefic turismului.

În prezent infrastructura de cazare se prezintă astfel:

LISTA STUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE CLASIFICATE[2] (actualizare 10.12.2012)					
TIP UNITATE TURISTICĂ	**NUME UNITATE**	**CATEGORIE**	**NUMĂR SPAȚII**	**NUMĂR LOCURI**	**ADRESA**
PENSIUNE TURISTICĂ	ANNAMARIA	3 STELE	5	10	STR. BRAZILOR, NR. 51
PENSIUNE TURISTICĂ	BETTINA	3 FLORI	12	24	STR SOHODOLULUI, NR 117
HOSTEL	BRAN	2 STELE	4	10	STR. BRANULUI, NR.45, CASA NR. 2
CABANA TURISTICĂ	CASA CRAITA	2 STELE	3	12	STR TAMAS, NR 20
PENSIUNE TURISTICĂ	CASA DODE	2 STELE	5	11	STR. RAULUI, NR. 58
CABANA TURISTICĂ	CASA NOSTALGIA	3 STELE	10	20	STR BRANULUI, NR FN
APARTAMENT DE ÎNCHIRIAT	CASA PESTE RAU	2 STELE	2	8	STR 1 MAI, NR 4
PENSIUNE TURISTICĂ	CASA TOHĂNEANĂ	5 STELE	11	28	STR. BRANULUI, NR.59
PENSIUNE TURISTICĂ	COLIBA LUI ZAMOLXE	2 STELE	9	18	STR SUB BORTILA

[2] Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și a Turismului

CABANA TURISTICĂ	CRAIUL CRAILOR	3 STELE	13	26	ZONA PLAIUL FOII, NR TOP 10204/2/1-2
PENSIUNE TURISTICĂ	CRISTAL	4 STELE	13	26	STR. BRANULUI NR. 125
PENSIUNE TURISTICĂ	CRISTINA	2 STELE	5	10	STR. M.I. METIANU, NR. 60
CABANA TURISTICĂ	CURMĂTURA	1 STEA	7	46	MASIV PIATRA CRAIULUI, ALT. 1470
CABANA TURISTICĂ	DIANTHUS	2 STELE	10	20	ZONA PLAIUL FOII, FN, CF nr. 5569
CABANA TURISTICĂ	EDELWEISS	2 STELE	4	8	ZONA PLAIUL FOII
PENSIUNE TURISTICĂ	ELENA	3 STELE	13	30	STR. PIATRA CRAIULUI, NR. 43
PENSIUNE TURISTICĂ	EMIRE	5 STELE	15	36	STR. TOHĂNIȚA, NR. 27A
PENSIUNE TURISTICĂ	GAROFITA PIATRA CRAIULUI	2 STELE	5	10	STR. G.A. BARITIU, NR. 17
PENSIUNE TURISTICĂ	HANUL CURTEA VECHE	3 STELE	10	24	STR BRANULUI, NR 141
PENSIUNE TURISTICĂ	HORA CU BRAZI	2 STELE	5	10	STR RAULUI, NR 28
VILA	HORA CU BRAZI	3 STELE	21	48	STR. RÂULUI, NR.34
PENSIUNE TURISTICĂ	IRINA 1	1 STEA	10	31	STR. RÂULUI, NR.62
PENSIUNE TURISTICĂ	IRINA 2	2 STELE	4	8	STR. RÂULUI, NR.64
HOTEL	LA DOLCE VITA	3 STELE	45	90	STR. BRANULUI, NR. 78
HOTEL	MARIDOR - CORP A	4 STELE	50	100	STR BRANULUI
HOTEL	MARIDOR - CORP B	4 STELE	43	86	-
PENSIUNE TURISTICĂ	MARINA	3 STELE	10	20	STR BRANULUI, NR 55
PENSIUNE TURISTICĂ	MIR	3 STELE	5	15	STR BRANULUI, NR.55
PENSIUNE TURISTICĂ	MOTOROM	3 STELE	9	18	STR TOHANITA, NR. 28

PENSIUNE TURISTICĂ	OPTIM	3 STELE	12	24	STR BRANULUI, NR 145
CABANA TURISTICĂ	PLAIUL FOII	2 STELE	18	36	ZONA TURISTICA PLAIUL FOII
CABANA TURISTICĂ	POPASUL CRAIULUI	3 STELE	18	36	PLAIUL FOII, FN
PENSIUNE TURISTICĂ	RIFF	3 STELE	10	22	STR BRANULUI, FN
CABANA TURISTICĂ	TAVERNA PIETREI CRAIULUI	3 STELE	16	32	STR PLEASA
PENSIUNE TURISTICĂ	TINION	2 STELE	3	6	STR. MARE, NR. 168
PENSIUNE TURISTICĂ	TOHĂNIȚA	4 STELE	9	18	STR. TOHĂNIȚA
HOTEL	TRANSILVANIA	3 STELE	11	22	STR. CIUCAȘ, NR. 9.
PENSIUNE TURISTICĂ	ȘURA PIETREI CRAIULUI	3 STELE	5	14	STR.AVRAM IANCU, NR. 54
HOTEL	WOLF	3 STELE	18	36	STR. BRANULUI, NR. 36BIS
HOTEL	WOLF 2	4 STELE	58	112	STR. BRANULUI, NR. 36BIS

În total, capacitatea de cazare ajunge la 1161 locuri de cazare. InfRastuctura turistică a orașului este in plin proces de dezvoltare dat fiind potenţialul existent. Unitățile de primire turistică sunt prezente într-un număr frumos și oferă servicii de cazare în acord cu normele europene în domeniu. În prezent sunt înregistate 5 hoteluri, 25 pensiuni acreditate, 9 cabane şi 2 vile.

Datorită poziției geografice, orașul Zărnești are mari posibilități de dezvoltare în domeniul turismului montan. Masivul Piatra Craiului este principala atracție turistică a zonei Zărneștiului, fiind bază de plecare spre cele mai frumoase trasee turistice ale masivului. Alte atracţii turistice sunt Cheile Zărneştiului, zona turistică Plaiul Foii, Schitul Colţul Chiliilor, Muzeul din Biserica Sf. Nicolae, monumentele naturii – capra neagră, floarea de colţ, garofiţa Pietrei Craiului, rezervaţia de urşi. De asemenea evenimentele culturale “Floarea de colţ”- zilele oraşului Zărneşti, festivalul de muzică pentru copii şi tineri “Ecoul Pietrei Craiului” etc.

Infrastuctura turistică a orașului este in plin proces de dezvoltare dat fiind potenţialul existent. Unitățile de primire turistică sunt prezente într-un număr frumos și oferă servicii de cazare în acord cu normele europene în domeniu. În prezent sunt înregistrate 5 hoteluri, 25 pensiuni acreditate, 9 cabane şi 2 vile.

Tipuri de structuri de primire turistica	**Judete**	**Localitati**	**Ani**			
			Anul 2009	**Anul 2010**	**Anul 2011**	**Anul 2012**
			UM: Numar persoane			
			Numar persoane	**Numar persoane**	**Numar persoane**	**Numar persoane**

Total	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	22491	24688	25051	29928
Hoteluri	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	12667	15364	10743	14297
Cabane turistice	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	**5099**	5706	9705	10241
Pensiuni turistice	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	4725	3618	4262	4480
Pensiuni agroturistice	**Brasov**	**ORAS ZARNESTI**	:	:	341	910
© 1998 - 2013 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA						

Innoptări în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri

ANUL 2009	Categorii de clasificare	Tipuri de structuri de cazare	Înnoptari		Grad de ocupare	
			români	straini	români	straini
ORAS ZARNESTI	3 stele	Hoteluri	23863	2255	51,28	4,85
ORAS ZARNESTI	2 stele	Cabane	8479	234	17,60	0,49
ORAS ZARNESTI	Neclasificate	Pensiuni turistice	11219	1715	11,58	1,77
			43561	**4204**		

ANUL 2010	Categorii de clasificare	Tipuri de structuri de cazare	Înnoptari		Grad de ocupare	
			români	straini	români	straini
ORAS ZARNESTI	3 stele	Hoteluri	18453	6662	40,12	14,49
ORAS ZARNESTI	1 stea	Cabane	9329	583	12,26	0,77
ORAS ZARNESTI	2 stele	Pensiuni turistice	10243	1636	10,31	1,65
			38025	**8881**		

ANUL 2011	Categorii de clasificare	Tipuri de structuri de cazare	Înnoptari		Grad de ocupare	
			români	straini	români	straini
ORAS ZARNESTI	4 stele	Hoteluri	1090	460	45,14	19,05
ORAS ZARNESTI	3 stele	Hoteluri	13836	5826	28,62	12,05
ORAS ZARNESTI	3 stele	Cabane	4727	579	13,15	1,61
ORAS ZARNESTI	2 stele	Cabane	722	12	7,56	0,13
ORAS ZARNESTI	1 stea	Cabane	5888	164	43,69	1,22
ORAS ZARNESTI	Neclasificate	Cabane	3255	516	13,06	2,07
ORAS ZARNESTI	4 stele	Pensiuni turistice	1435	0	15,21	0,00
ORAS ZARNESTI	3 stele	Pensiuni turistice	1829	290	5,88	0,93
ORAS ZARNESTI	2 stele	Pensiuni turistice	6621	1256	17,52	3,32

ORAS ZARNESTI	1 stea	Pensiuni turistice	662	0	2,50	0,00
ORAS ZARNESTI	3 flori	Pensiuni agroturistice	488	0	10,60	0,00
ORAS ZARNESTI	2 flori	Pensiuni agroturistice	202	0	89,93	0,00
ORAS ZARNESTI	1 floare	Pensiuni agroturistice		60	0,00	10,68
ORAS ZARNESTI	5 flori	Pensiuni agroturistice	91	94	1,47	1,52
			40846	**9257**		

ANUL 2012	**Categorii de clasificare**	**Tipuri de structuri de cazare**	**Înnoptari**		**Grad de ocupare**	
			români	**straini**	**români**	**straini**
ORAS ZARNESTI	4 stele	Hoteluri	10047	1200	34,58	4,13
ORAS ZARNESTI	3 stele	Hoteluri	17043	3697	32,34	7,01
ORAS ZARNESTI	3 stele	Cabane	7213	431	18,41	1,10
ORAS ZARNESTI	2 stele	Cabane	921	0	11,36	0,00
ORAS ZARNESTI	1 stea	Cabane	1879	15	13,09	0,10
ORAS ZARNESTI	Neclasificate	Cabane	3419	632	11,77	2,18
ORAS ZARNESTI	4 stele	Pensiuni turistice	1301	84	13,75	0,89
ORAS ZARNESTI	3 stele	Pensiuni turistice	2110	281	7,45	0,99
ORAS ZARNESTI	2 stele	Pensiuni turistice	6615	1004	13,30	2,02
ORAS ZARNESTI	1 stea	Pensiuni turistice	470	29	2,31	0,14
ORAS ZARNESTI	3 flori	Pensiuni agroturistice	1127	42	7,58	0,28
ORAS ZARNESTI	2 flori	Pensiuni agroturistice	160	0	71,04	0,00
ORAS ZARNESTI	5 flori	Pensiuni agroturistice	76	11	1,12	0,16
			52381	**7426**		

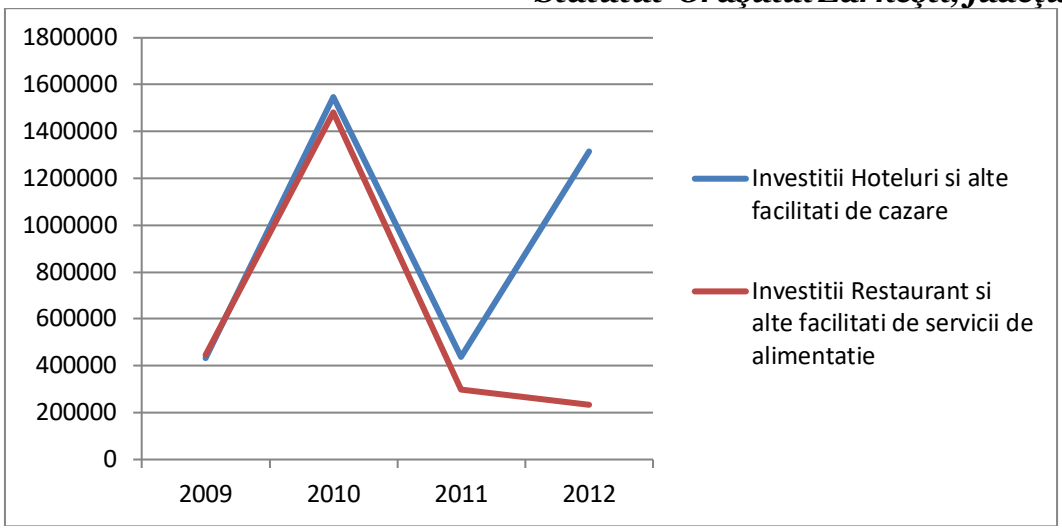

Resursele turistice naturale ale orasului Zărnești prezintă pe de o parte atracții turistice pretabile pentru vizitare, iar pe de alta parte ele pot fi valorificate direct în activitatea de turism, intrând în componența diferitelor produse turistice, generând anumite forme de turism. Resursele turistice naturale oferite de cadrul natural deosebit în care este poziționat orașul Zărnești sunt relieful montan, conditiile climaterice, vegetația și fauna, ce au un rol principal în dezvoltarea turistică locală, constituind ***„oferta primară potențială”.***

Această ofertă primară se transpune prin:

a. Valoare peisagistică, estetică și recreativă;
b. Valoare climaterică – bioclimat tonic stimulativ;
c. Suport al activităților turistice ce generează forme de turism specifice;
d. Valoarea cognitivă din cadrul Parcului Național Piatra Craiului și a rezervațiilor științifice și monumente ale naturii.

În orașul Zărnești se practică mai multe forme de turism îmbinate armonios, astfel regăsind din totalitatea formelor la nivel național:

1. **Turism montan:**
    a. De odihnă;
    b. De sporturi de iarnă: schi alpin, schi fond, snowboard;
    c. Drumeții;
    d. Alpinism;
    e. Cunoaștere;
    f. Științific.
2. **Turism sportiv și de agrement;**
3. **Turism cultural;**
4. **Turism de afaceri și congrese.**

Aceste forme de turism se realizează în funcție de anumite aspecte și factori:

1. **În funcție de fluxurile turistice:**
    a. Turism intern (național) - 85%
    b. Turism extern (internațional) - 15%
2. **În funcție de gradul de mobilitate:**
    a. Turism de sejur

i. Lung - 15 %
ii. Mediu - 40 %
iii. Scurt - 45%

b. Turism itinerant
c. Turism de tranzit

3. **În funcție de perioada anului:**
   a. Turism continuu - 5 %
   b. Turism sezonier - 30%
   c. Turism ocazional (de weekend) - 60%
4. **În funcție de mijloacele de transport folosite:**
   a. Drumeție
   b. Rutier
   c. Feroviar
5. **În funcție de modul de angajare a prestărilor turistice:**
   a. Turism organizat
   b. Turism semi-organizat
   c. Turism neorganizat, individual

Resursele socio-culturale ale orașului Zărnești

Schitul de la Colţul Chiliilor

Schitul de la Colţul Chiliilor este cel mai vechi aşezământ religios atestat pe teritoriul Zărneştenilor (1421). A fost construit sub colţul muntelui ca loc de refugiu din calea turcilor şi tătarilor, fiind incendiat împreună cu chiliile în anul 1718 din ordinul autorităţilor imperiale. Localnicii, însă, au continuat tradiţia, venind în fiecare an la schit împreună cu preoţii satului; în peştera de sub stâncă amenajându-se un altar şi o toacă din şină de fier.

În prima parte a secolului al XX-lea, schitul va purta numele “Capela Sfintei Cuvioase Paraschiva”, cu hramul pe 14 octombrie. În prezent pe locul fostului schit este ridicată o frumoasă mănăstire.

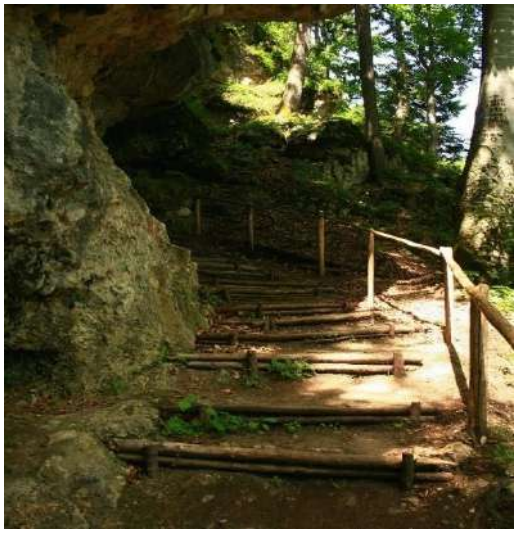

În munții Piatra Craiului, într-o stâncă aflată pe înălțimi, există o peșteră în care se află o bisericuță străveche. Până a se ajunge la schitul propriu-zis există într-o poiană, din mijlocul căreia țâșnește un izvor, despre care se spune că este cu apă vindecătoare, că a tămăduit prin vreme o mulțime de oameni bolnavi. Credința locală, veche de secole, spune că "veneticul care soarbe cu poftă din apa cristalină a izvorului nu va uita niciodată Colțul Chiliilor". În bisericuța din peștera stâncile sunt crăpate, pereții jilavi, grota întunecoasă, dar cu sute de icoane agățate de pereții lucioși, cu un altar crescut precum o stalactită din piatra muntelui, cu zidurile afumate de la milioane de lumânări care au ars aici.

Istoria spune că în primavara anului 1723 și ultimii șapte călugări, conduși de starețul zărnestean Mănăilă, sunt izgoniți fără milă din chiliile și din biserica lor de la Colțul Chiliilor. Trăind în sihăstrie ascunsă, renumiți prin dumnezeirea lor, erau cautați pentru sfat de-o mulțime de norod. Generalul Bukow nu reușise să-și ridice tunurile până la ei. Meterezele munților erau prea înalte. Magistratul Brașovului și previzorul din Zărnesti au decis că schitul să dispară, doar așa, spre plăcerea Împăratului. Zărnești au stat o zi întreagă în genunchi, de dimineața până noaptea, în fața clădirii Magistraturii. Un sat întreg, cu bătrâni și copii, s-a rugat ca mănăstirea lor sa nu fie arsă. După aceea, au urmat secole. Dar trecerea anilor nu le-a spulberat oamenilor credința, dorința de a-L avea lângă ei pe Hristos. Arzătoare, halucinantă, trecerea veacurilor a curs pe deasupra ei. Călugarii au fost alungați, unii s-au risipit prin țară, alții s-au ascuns mai în adâncul Pietrei Craiului, pierind neștiuți. Oamenii însă n-au încetat să iubească locul. Părinții le-au spus copiilor, copiii au spus la rându-le copiilor lor că acolo, sus, există un loc de închinăciune, iar pelerinajul n-a murit niciodată. Secol dupa secol, zărnești au urcat spre Colțul Chiliilor aprinzând lumânări, atârnând icoane și rugându-se în grota părăsită de mult. Biserica din peșteră e ocrotită de Sfântul Pantelimon, patronul munților și al animalelor. Pelerinajul spre Piatra Mică este, azi, una din cele mai mari procesiuni ortodoxe cu rugăciuni pentru ploaie. Nouă cruci mari de piatră au înălțat zărnești pe cărarea ce duce spre peștera de la Colțul Chiliilor.

<u>Biserica Sfântul Nicolae a Zărneștenilor</u>

Monument de artă veche medievală înscris în lista de patrimoniu a Academiei Române. Este cea mai veche biserică din oraș.

“Ziditu-s-au această sfântă biserică a Zernescilor....la anul 1515, spre veșnica pomenire...”
(Din Actul de Pisanie)

Ctitorul Bisericii Sfântu Nicolae a Zărneștenilor este domnitorul Țării Românești Neagoe Basarab care a făcut această danie la 1515. Din motive neelucidate până în prezent, în pisanie este trecut alt nume: "Ziditu-s-au această Sfântă Biserică a Zărneștenilor de Domnul Voivod al Țarei Românești: Ioan Vasile și Voivodeasa Ecaterina cu coconii lor: Constantin, Maria, Nicolae, George, Joița, Petre, Petre, Dimitrie, cu tot neamul lor. A se ști că am dat noi aceste numite Sfintei Biserici Zernescilor, ca să fie de pomenirea noastră și a copiilor noștri și mai ales a nu se atinge de dânsele partea poliției, căci noi am dat a avea preoții datorie a ne pomeni după cum e legea noastră, la anul 1515 spre veșnica pomenire. Pomenește Doamne pre răposații robii tăi...".

Marele istoric Nicolae Iorga credea că biserica, pe locul pe care s-a construit la 1515 și mai apoi s-a reparat la 1810, vine din timpuri vechi, de la un domn român. Se pare că biserica inițială avea dimensiuni destul de mici. Cum numărul locuitorilor s-a mărit de cca. 5 ori, dimensiunile bisericii erau improprii scopului. Spre sfârșitul secolului al XVII-lea biserica era terminată, ea fiind lipită în zona pronaosului de Paraclis. În relatările transmise pe cale orală, bătrânii satului spuneau că în urma bătăliei de la 1690, de la Zărnești, tătarii au incendiat satul, iar aici n-a mai rămas în picioare după acel foc pârjolitor decât biserica cea nouă, ale căror ziduri din cărămidă și piatră au rămas la locul lor. Se crede că la înălțarea acestui locaș ar fi fost întinsă o mână de ajutor, tot din partea unui voivod al Țării Românești, respectiv înaintașul lui Constantin Brâncoveanu, Șerban Cantacuzino.

Unele danii făcute acestei biserici veneau și de la autoritățile brașovene. Astfel că la 1574 s-au dat 2 florini. În anul 1577 s-au dat de asemenea 10 florini pentru clopote. La anul 1580 biserica e înzestrată cu alte moșii provenite de la credincioși ortodocși.

Repararea și completarea are loc în anul 1810 la inițiativa protopopului Bratu Baiul cu sprijinul locuitorilor. Cu ocazia acestei lucrări, biserica capătă un plan un plan tricane care imită Biserica Sfântul Nicolae din Scheii Brașovului; tot de atunci datează catapeteasma și turnul mare al clopotniței de formă pătrată, cu ziduri foarte groase, anexat pe părțile din spatele pronaosului. Pe frontonul principal a fost montată o placă comemorativă cu următoarea inscripție: "cu ajutorul lui Dumnezeu, înnoitu-s-au de al doilea această sfântă biserică a Zărneștilor la anul 1810, în zilele prea înaltului împărat Franțiscus cel dintâi, cu silința și cheltuiala ctitorilor mai jos arătați: protopop Bratu Baiul, Neacșa, erei Stan Crăciun, erei Ioan…".

Mai precizăm că și paraclisul ca și toată biserica au fost repictate, astfel:

- În anul 1872, Paraclisul, picturile murale fiind realizate de zugravii Alexandru, Nicolae și Pantelimon;
- În anul 1810, de către Gavril Andronescu, de loc din părțile Branului, stabilit ulterior în Zărnești;
- În anul 1964 – 1965, lucru consemnat în înscrisul din tinda bisericii: "Zugrăvitu-s-a această Sfântă biserică în anul mântuirii 1964 – 1965 de către pictorul Iosif M. Vasu, ajutat de Vasile Muntean și Leca Aurel".

Mai menționăm pisania de la 1515, al cărui original se află la Academia Română. După acesta s-au făcut trei copii: una la 1804 făcută de logofătul Mihail Munteanu; alta la 1881, aparținând lui Constantin Ioanoviciu, aflată la arhiva Protopopiatului din Zărnești; ultima făcută în 1973 de către Vasile Găimar, odată cu hramul bisericii.

În perioada 1992 – 1995 s-au făcut reparații la toată biserica, înlocuidu-se complet acoperișul și tencuiala exterioară, instalația electrică, dotându-se cu paratrăznet. A fost

confecționat sistemul de asigurare la ferestre și au fost dublate ferestrele, a fost reparată podeaua și s-a realizat drenarea exterioară.

Această biserică a intrat în patrimoniul național ca a treia biserică din piatră construită în Țara Bârsei. În anul 2015 Biserica Sf. Nicolae din Zărnești va avea 500 de ani de atestare documentară.

Biserica "Naşterea Maicii Domnului"

Este construită în anul 1791, iar în jurul său s-a organizat și dezvoltat în timp cimitirul ortodox din Zărnești, fiind ctitoria protopopului Bratu Baiul. Ținând seama de creșterea populației localității, luminatul preot s-a gândit să organizeze un cimitir ortodox și să construiască biserica. În acest sens se adresează magistratului, cerându-i aprobarea construirii, "pe un loc anume cumpărat în acest scop, iar spesele le va suporta singur, fără a cere locuitorilor nici o contribuție și că materialul de construcție l-a adunat și cu meșterii s-a învoit". Magistratul îi dă probarea cuvenită. La vremea respectivă cimitirul și biserica erau situate la periferia localității.

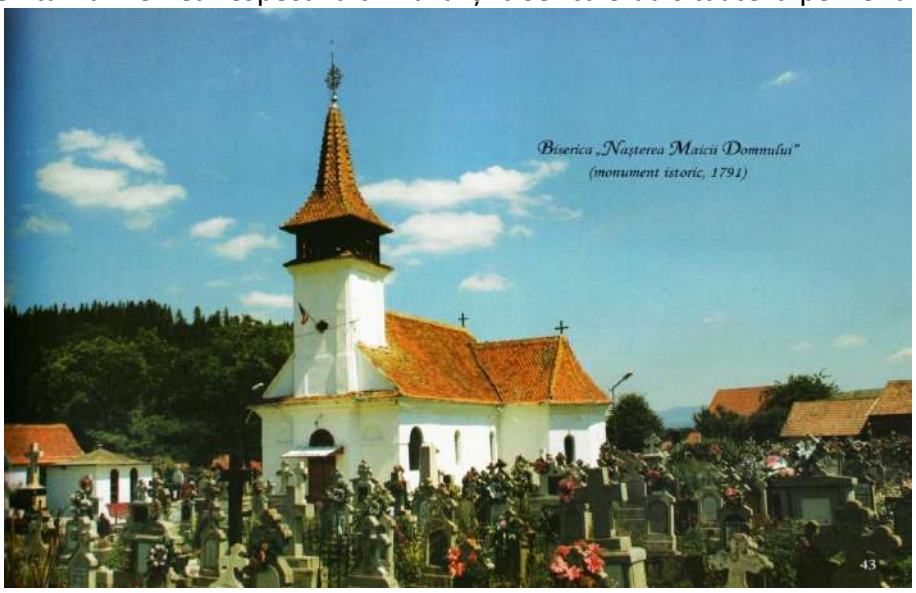

Amplasamentul găsit pe un deal deasupra albiei râului Bârsei, este ideal. Prin strădania preoților trecuți și prezenți, cimitirul ortodox și cocheta biserică renovată cu hramul Nașterea Maicii Domnului, curate și întreținute gospodărește ne oferă o mostră privind respectul zărneștienilor pentru înaintași.

Biserica ortodoxă "Intrarea Maicii Domnului în Biserică"

La zece ani de la înființarea satului se construiește această biserică în anul 1779, și care este ctitoria marelui negustor român din Brașov, Ioniță Boghici. Amintim aici dârzenia preoților Bucur și Mihai, care au îndrumat credincioșii în păstrarea cultului ortodox și neacceptarea unirii cu Roma și care au fost părtași la calvarul celor 60 de familii stabilite în inscripția: "Făcutu s-au această sfântă biserică de dumnealui jupân Boghici, întru vecinica pomenire, anul 1779".

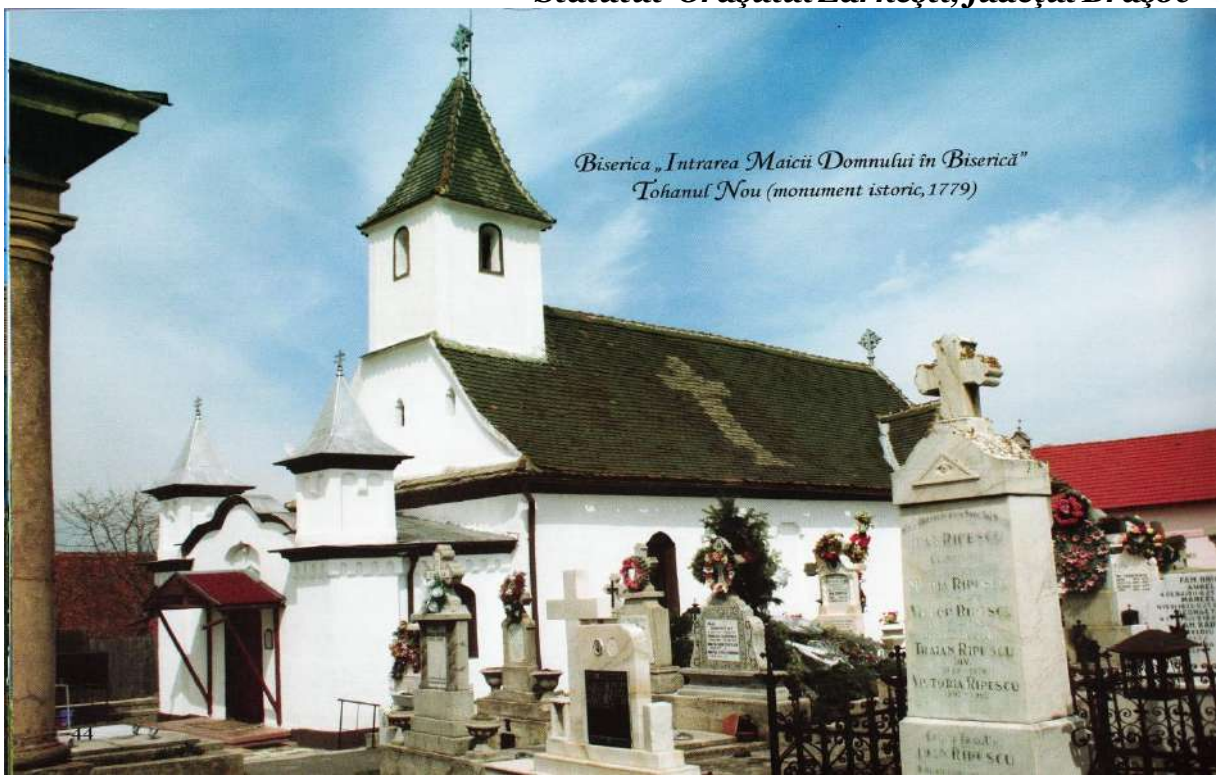

Negustorul braşovean a mai făcut şi alte donaţii către biserică, astăzi mai există patru icoane împărăteşti pictate la 20 februarie 1779 de Constantin Popovici şi un sfeşnic de alamă cu două braţe, din anul 1723. Din obiectele valoroase aduse din Tohanul Vechi de preoţii Mihai şi Oprea a existat o evanghelie deosebit de preţioasă, tipărită la Bucureşti la 1682, din porunca şi pe cheltuiala lui Ion Şerban, nepotul domnitorului Şerban Basarab. Această evanghelie a fost dăruită iniţial bisericii din Tohanul Vechi de către preotul Vasile, având următoarea însemnare în alfabetul chirilic: "Anul 1720, mai 20 .Cumpărătura aceasta e sfîntă şi dumnezeiască evanghelie de preotul Vasile şi s-a dăruit sfintei biserici din Tohan, la această sfîntă biserică, ca sa-l pomenească la sfînta pomenire, în veci".

Printr-o administrare chivernisită, prin donaţiile unor enoriaşi ca Bucur Băncilă, Răduţoiu, Iosif Hamzea şi alţii, biserica din Tohanul Nou devine bogată şi înfiinţează o serie de fundaţii ca: Fundaţia Iosif Hamzea, în anul 1885; Fundaţia Moise Moşoiu, în anul 1905; Fundaţia Ilarie Plotogea, în anul 1920.

În anul 1915 autorităţile militare ungureşti demontează clopotul bisericii şi îl trimite la topit.

Personalităţi ale Zărneştiului

Oamenii de seamă care s-au născut sau au trăit în Zărneşti, Tohanul Vechi şi Tohanul Nou, marile personalităţi locale care s-au implicat în evenimentele politico-istorice naţionale şi care au aparţinut acestui spaţiu geografic – în care s-au integrat abordând diverse domenii ale creaţiei artistice, culturale sau ştiinţifice – s-au aflat mereu la loc de cinste în memoria generaţiilor de ieri şi de azi. Ei reprezintă totodată contribuţia locului la făurirea istoriei şi afirmarea spiritului uman.

Ioan Bran de Lemeny (1811 – 1899), jurist, om politic. S-a născut la Zărneşti în casa preotului Ioan Bran şi a preotesei Constantina Stanca. Jurist şi om politic de excepţie, patriot,

adept al curentului iluminist îmbrățișat de tineretul studios român din țară și străinătate, a fost un personaj legendar al Revoluției de la 1848.

Rămas de copil orfan de tată, de educația lui s-a ocupat mama sa, care l-a dat să învețe la școala "poporală" din Zărnești, apoi la cea normală din Brașov. Si-a continuat studiile mai întâi la Blaj, apoi la Sibiu și Cluj, sub îndrumarea unchiului său Nicolae Baiul, fiul protopopului Bratu Baiul. După obținerea diplomei de doctor în drept, se stabilește la Brașov în anul 1837, devenind primul avocat român în orașul de sub Tâmpa.

După revoluția de la 1848, a îndeplinit funcția de Inspector domenial, apoi pe cea de Comite al Districtului Făgăraș, într-o perioadă foarte grea, când a trebuit să lupte pentru folosirea limbii române în relațiile oficiale. Deputat în Dieta de la Sibiu, a fost numit reprezentantul acesteia în Consiliul Imperial de la Viena.

Iată un episod inedit din copilăria sa. După ce mama l-a încredințat unchiului Baiul să-l urce în carul de povară al cărăușului Vâlsan din Zărnești și să-l ducă la Blaj, cei doi au plecat la drum pe o vreme ploioasă, fiind nevoiți să pună uneori umărul la carul împotmolit în noroi. Momente în care unchiul îl îndemna cu umor: "Împinge la leucă, Johannes, că pentru tine este această călătorie, ca să capeți cultură și domnie! Acestea se câștigă cu mari greutăți!". După două zile au ajuns la Blaj, unde unchiul l-a încredințat episcopului Bob, cu rugămintea să-i primească nepotul ca elev estern și să i se dea "țipăi (pâine), căci e copil sărac".

În timpul Revoluției de la 1848, activitatea lui Ioan Bran de Lemeny a fost una extrem de importantă, fiind delegat de către românii brașoveni să îi reprezinte la cea de-a doua Adunare Națională de la Blaj (3-15 mai 1848). A fost ales unul dintre cei zece secretary ai Adunării și membru în delegația română ce avea să meargă la Viena pentru a prezenta împăratului Austriei doleanțele românilor din Ardeal. A fost desemnat membru în Comitetul Național Român Permanent de la Sibiu ți membru în Comitetul de Pacificație, alcătuit în septembrie 1848 la Blaj, sub președinția lui Simion Bărnuțiu. A fost numit prefect al Legiunii din Țara Bârsei și a Făgărașului. În acestă calitate a organizat și a condus activitățile revoluționare din aria de responsabilitate a legiunii sale.

După încheierea revoluției, Ioan Bratu de Lemeny a ocupat diferite funcții în administrație și justiție. A continuat să militeze pentru drepturile naționale ale românilor din Ardeal și după încheierea evenimentelor din 1848 – 1849. Fiind cunoscută activitatea lui ca militant pentru drepturile naționale ale românilor din Transilvania, a fost pensionat înainte de termen, în anul 1866, pentru a nu putea să acționeze în favoarea românilor în domeniul implementării dualismului austro-ungar în anul 1867.

Cavaler Ioan Alduleanu (1821 – 1871) – președinte al Tribunalului Urbanial din Brașov. S-a născut la Zărnești, mama sa Neacșa fiind fiica protopopului Bratu Baiul, căsătorită cu preotul Nicolae Aldulea din Moieciu de Jos. Același Nicolae Baiul îl îndrumă spre învățătură și îi prevede un viitor de excepție.

Înainte de a ajunge președintele Tribunalului a fost avocet, fiind al doilea roman care a îmbrățișat această meserie în Brașov. A fost numit datorită pregătirii și caracterului lui integru, jude la Înalta Curte de Casație de la Budapesta, unde va primi investitura de cavaler.

În timpul Revoluției de la 1848 s-a aflat alături de vărul său mai mare, Ioan Bran de Lemeny, făcând și el parte din delegația pentru Marea Adunare Națională de la Blaj. A candidat apoi la alegerile electorale ale Dietei din Transilvania. Moare la numai 50 de ani, la Budapesta, pe data de 30 aprilie 1871. Este adus și înmormântat la Zărnești, în curtea Bisericii Sfântul Nicolae.

Dr. Av. Ioan Șenchea (1864 – 1916) – Jurist și patriot român, militant pentru Marea Unire.

S-a născut la data de 7 iulie 1864 în comuna Zărnești, la nr.10 pe strada care astăzi îi poartă numele. Tatăl său, țăran înstărit, a fost 17 ani primar. Urmează școala primară la Zărnești, șase clase de liceu la Brașov, iar ultimele două la Arad, unde locuiește la familia episcopului Ioan Mețianu și el originar din Zarnești. Absolvă facultatea de drept la Budapesta, luându-și cu brio doctoratul în drept și științe politice.

Din anul 1892 profesează avocatura în Districtul Făgăraș. Activează în societatea literară "România Junã" fiind totodată redactor al revistei "Rumenische Revie". Devine președinte al Clubului Partidului Național Român din Comitatul Făgăraș și membru al Comitetului Central din Transilvania. A fost omorât mișelește de autoritățile austro-ungare în ajunul întrării trupelor române în Transilvania.

Aurel Șenchea (1897 – 1916), erou al Primului Război Mondial, fiul avocatului Ioan Șenchea. După absolvirea liceului în Brașov, trece munții și se înrolează voluntar în Armata Română. A murit în luptele de la Turtucaia primind post-mortem gradul de sublocotenent și Ordinul "Mihai Viteazul".

Pompiliu Dan (1871 – 1957) – învățător și directorul școlii din Zărnești. S-a născut la Zărnești pe strada Ioan Mețianu la numărul 15, în casa lui Nicodim Dan și a Mariei Pârvu. Urmează școala primară în Zărnești, liceul la Brașov, cursurile universitare la Cluj, apoi facultatea de litere și filosofie la Viena.

Încă din perioada studenției, atât în țară, cât și la Viena, s-a implicat energic în acțiunile studențimii române pentru făurirea Statului politic unitar român. A activat în "Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor" înființată la București cu scopul de a susține lupta de eliberare națională din Transilvania. A contribuit la elaborarea manifestului de solidaritate a studențimii române cu privire la cauza memorandiștilor și la Memoriul studenților români privitor la situația românilor din Transilvania și Ungaria, de mare ecou în Europa. A scris de mână un manifest de solidaritate a studențimii române în Europa, numit "Charta Rotunda".

La 1 septembrie 1893, Pompiliu Dan devine profesor la Brașov. Este totodată redactor la ziarele "Tribuna" si "Foaia poporului" din Sibiu. În septembrie 1904 este numit învățător și director aș școlii primare din Zărnești. Este suspendat din învățământ în 1910 de autoritățile maghiare pentru susținerea juristului Nicolae Șerban ca deputat de Făgăraș, dar va fi reintegrat în scurtă vreme, al intervenția energică a opiniei publice din Transilvania.

A fost secretar al despărțământului „Astra" din Zărnești o perioadă îndelungată, fiind o prezență nelipsită în toate acțiunile întreprinse pentru culturalizarea și emanciparea politică a concetățenilor săi prin serbări cultural, reuniuni, reprezentații teatrale, expoziții.

Ca urmare a intrării României în război de partea Antantei, autoritățile maghiare au intensificat persecuțiile împotriva românilor și îndeosebi asupra unor intelectuali pe care îi considerau dușmani ai imperiului austro-ungar. În ziua de 22 octombrie 1915, Pompiliu Dan este arestat împreună cu alți 19 intelectuali din Țara Bârsei, fiind condamnat la moarte pentru înaltă trădare a "patriei maghiare". A fost grațiat oficial după trei ani de detenție. Revenit în comuna natală, își vede visul împlinit – Unirea Transilvaniei cu România.

Bratu Baiul (1760 – 1831) – preot. S-a născut la Zărnești, tatăl său fiind tot preot și purtând tot numele de Bratu – din rădăcina acestei familii ridicându-se trei mari personalități, Bratu preotul, Bratu protopopul și Nicolae, avocat.

Primele clase le-a făcut în satul natal, cu dascălul Grigore Mitoc. Continuă studiile la o școală militară din Sângeorz, dar renunță la uniformă pentru rasa monahală pe care o consideră cu mult mai folositoare pentru neamul său. Este hirotonisit ca preot la Zărnești în anul 1790, un an mai târziu devenind ctitor al bisericii pe care o va ridica pe cont propriu.

În anul 1798 cere Magistratului să i se îngăduie a ridica o biserică de lemn la Predeluț - Bran, dăruită de negustorul Cincu, pentru că el ridicase alta din piatră în Satu-Nou. În anul 1800 devine vice-protopop, iar în 1807, după împărțirea districtului Brașovului în trei protopopiate, Bratu Baiul devine protopop, protopopiatul său cuprinzând 25 de comune. Se îngrijește în continuare de biserici și renovarea acestora, cum a fost și cazul Bisericii ”Sfântul Nicolae” în 1810.

Începând din anul 1827, cere Magistratului un loc de construcție aproape de biserică pentru construcția unei școli, dar acesta îi respinge cererea, motivând că terenul solicitat este ”sesie colonicală”. Dar are satisfacția că solicitarea sa a fost înaintată împăratului, în care propunea să se ridice o școală în Tohanul Nou, să fie aprobată în 1830, primind și un ajutor de 150 de florini din Casa Domenială a Orașului Brașov.

O ultimă inițiativă a sa a fost aceea de a solicita forurilor superioare ”înființarea unui colegiu romano-catolic la Brașov pe seama tinerimii române ortodoxe” din districtele apropiate. Această inițiativă s-a realizat abia în 1837, după moartea sa.

A murit la 18 februarie 1831 și se află înmormântat în biserica pe care a ctitorit-o.

Ioan Meţianu (1828 – 1916) – unul dintre marii prelați ai Transilvaniei, urcând toate treptele ierarhiei bisericești, de la preot până la mitropolit.

S-a născut la Zărnești pe 9 mai 1828, fiind fiul cantorului și învățătorului Bucur Meţianu și al Mariei, fiica protopopului Bratu Baiul. A mai avut un frate, protopopul Bartolomeu Meţianu. Clasele primare le-a urmat la Zărnești, cele medii la Brașov și Cluj, iar Institutul Teologic la Sibiu.

A îndeplinit din anul 1850 și până la moartea sa următoarele funcții: între 1850 și 1853, protonotar la Bran și Zărnești, preot la Râșnov între 1853 și 1857, apoi la Zărnești (1857 – 1860), protopop la Zărnești (1860 – 1874), vicar-episcop de Oradea (1857-1898) și Mitropolit de Sibiu, greco-ortodox, pentru Transilvania și Ungaria (1898-1916).

A luat parte în 1861 la fondarea Societății ”Astra”. A sprijinit învățământul românesc ridicând numeroase școli și numind în fruntea lor învățători destoinici, lucru pe care l-a făcut și la Zărnești, când era protopop, unde a ridicat o școală profesională lângă biserică, dată în folosință la 13 septembrie 1875. În acea perioadă l-a avut mereu alături pe preotul Ioan Comșa care se va

implica direct și în anii Războiului de Independență al României la strângerea de ofrande și bani pentru ajutorarea răniților.

A avut o atitudine categorică împotriva tendințelor de maghiarizare a învățământului românesc în Transilvania și a luptat pentru menținerea independenței Bisericii Ortodoxe românești și predarea în limba română în școlile confesionale. Cu toate acestea, autoritățile l-au apreciat și decorat de mai multe ori – Crucea de Aur pentru merite, Coroana de Fier – clasa a II a și Ordinul Francisc Iosef – Clasa I-a (1896).

Bartolomeu Baiulescu (1831–1909) – învățător, preot, economist, istoric și publicist. S-a născut la 11 iunie 1831, ca fiu al diaconului Ioan Nicolae Baiul și al celei de-a patra fiice a protopopului Bratu Baiul, Bucura. A urmat cursurile școlii primare la Zărnești, gimnaziul romano-catolic la Brașov și Seminarul Teologic la Sibiu.

În perioada 1851-1857 a fost învățător și preot în comuna Zărnești apoi, fiind remarcat de Mitropolitul Andrei Șaguna, devine nu după multă vreme protopop la Brașov. Desfășoară o activitate laborioasă în Cetatea Brașovului în mai multe domenii: religios, istoric, economic, în învățământul profesional. A scris la diverse publicații, a editat reviste în domeniul meseriilor și a întemeiat ”Asociația Meseriașilor Românilor”. Bartolomeu Baiulescu face și unele referiri istorice cu privire la lupta care a avut loc la Zărnești, în luna august 1960, fiind totodată și culegător al unor versuri folclorice locale din Zărnești cu o vechime considerabilă. Cea mai importantă lucrare a sa: ”Monografia comunei bisericești greco-ortodoxe române a Sfintei Adormiri din Cetatea Brașovului cu acte și dovezi”.

Bartolomeu Baiulescu a avut patru copii: Maria Baiulescu (1860-1941), scriitoare și militantă în domeniul cultural, conducătoarea ”Reuniunii Femeilor Române” din Brașov; pe Gheorghe Baiulescu (1885-1935), medic balneolog, care a devenit în 1916 cel dintâi primar român al Brașovului și inginerii Ioan și Romulus Baiulescu.

George Barițiu (1812-1893) – scriitor, ziarist, istoric, întemeietor al presei românești din Transilvania, președinte al Academiei Române (1893), fondator al ”Gazetei Transilvaniei” în 1838 și al primului ziar literar românesc din toate timpurile ”Foaie pentru minte, inimă și literatură” – a îndeplinit timp de 20 de ani și funcția de director comercial la Fabrica de Hârtie Zărnești. În această localitate a avut și a doua sa casă. George Barițiu primea aici corespondența și publicațiile importante la care era abonat. Nu rareori se întâmpla, însă, ca acestea să întârzie peste măsură, fapt care îl deranja, nemaifiind la zi cu evenimentele petrecute în lume. În acest caz a scris celor din redacție, rugându-i să-i fie trimise presa și corespondența prin cărăușul ”cutare” din Zărnești care făcea zilnic acest drum.

În vara anul 1877, aflându-se la o ședință în cadrul Academiei Române din București trimite corespondența acasă la Zărnești, iar la întoarcere constată cu stupoare că autoritățile austro-ungare i-au furat de la poștă o parte din scrisori, practică de intimidare folosită curent de acestea asupra persoanelor indezirabile. Marelui patriot român i-a fost ridicat în anul 1987 și un bust așezat în vecinătatea Gării, ca un semn de prețuire al locuitorilor din Zărnești.

General Traian Moșoiu (1868-1932) – mare militar român și om politic, fost ministru de război al României. S-a născut în 2 Iulie 1868 la Tohanul Nou. Ofițer de carieră, general în Armata Română în perioada 1918-1919, a condus importante operațiuni militare pentru eliberarea Transilvaniei. În perioada 2 martie 1920 – 12 martie 1920 a fost ministru de război.

A absolvit clasele primare în localitatea natală, apoi Liceul ”Andrei Șaguna” din Brașov. S-a perfecționat în cunoașterea limbilor germană, franceză și maghiară, absolvind liceul cu

calificativul ”foarte bine”. A urmat studiile militare la Budapesta și Viena la celebra ”Wiener Neustadt”, începându-și cariera militară ca sublocotenent în armata austro-ungară, la un regiment din Garnizoana Sibiu.

Considerat unul din marii generali români din Primul Război Mondial, generalul Moșoiu a rămas un mit pentru Armata Română, ca ostaș devotat neamului său. În Ianuarie 1917, Traian Moșoiu a fost avansat la gradul de general de brigadă și numit la comanda Diviziei 12 Infanterie. Marele Cartier General l-a numit Guvernator Militar al Transilvaniei la data de 12 martie 1919, iar la 12 aprilie 1919 Moșoiu a fost numit la comanda ”Grupului de Armate Nord”. A contribuit la eliberarea părții de vest a țării, între care se înscrie Oradea (20 aprilie 1919), continuând luptele până la Budapesta unde a rămas celebru pentru că a arborat opinca valahă pe clădirea parlamentului maghiar.

A condus ”Grupul de Manevră General Moșoiu”. După ofensiva declanșată de armata roșie maghiară în noaptea de 19-20 iulie 1919, grupul a reușit să stăbilească pătrunderea unităților maghiare peste Tisa și să creeze condiții pentru trecerea la ofensivă a armatei române, la 24 Iulie 1919. După pătrunderea în Budapesta, la data de 3 august 1919 și a altor efective ale armatei române, generalul Moșoiu a fost numit comandant al Garnizoanei militare Budapesta și Guvernator Militar al teritoriilor ungare de la vest de Tisa.

În decembrie 1919 a trecut în rezervă la cerere și s-a înscris în Partidul Liberal, fiind numit ministru de război în guvernul prezidat de Alexandru Vaida-Voevod. În anul 1921 Generalul Moșoiu a fost numit senator de drept. Odată cu venirea la putere a guvernului prezidat de I.C. Brătianu (19 ianuarie 1922 – 30 martie 1926), la 24 ianuarie 1922, generalul Traian Moșoiu a fost desemnat titular la Ministerul Comunicațiilor și a condus comisia pentru organizarea încoronării regelui Ferdinand I la data de 15 octombrie 1922.

Generalul Traian Moșoiu s-a stins din viață pe 15 august 1932 la București și a fost înmormântat la Cimitirul Militar ”Bellu”.

OBIECTIVE TURISTICE MAJORE IN ORAȘUL ZĂRNEȘTI

1. PARCUL NAȚIONAL PIATRA CRAIULUI

Teritoriul aferent oraşului Zărneşti cuprinde o mare parte din **Parcul Naţional Piatra Craiului** care este o arie protejată. Munţii Piatra Craiului reprezintă o zonă importantă de practicare a turismului şi alpinismului având o valoare peisagistică excepţională. Este un masiv calcaros cu fundament cristalin. Peste cristalin sunt suprapuse roci sedimentare, calcare mai puţin conglomerate. Stratul de calcare puternic stratificate are o grosime medie de 800 de metri.

Piatra Craiului formează o creastă, lungă de aproape 25 km, desfăşurată între Podu Dâmboviţei şi Zărneşti. Localitatea cea mai importantă pentru accesul în partea nordică a masivului este Oraşul Zărneşti.

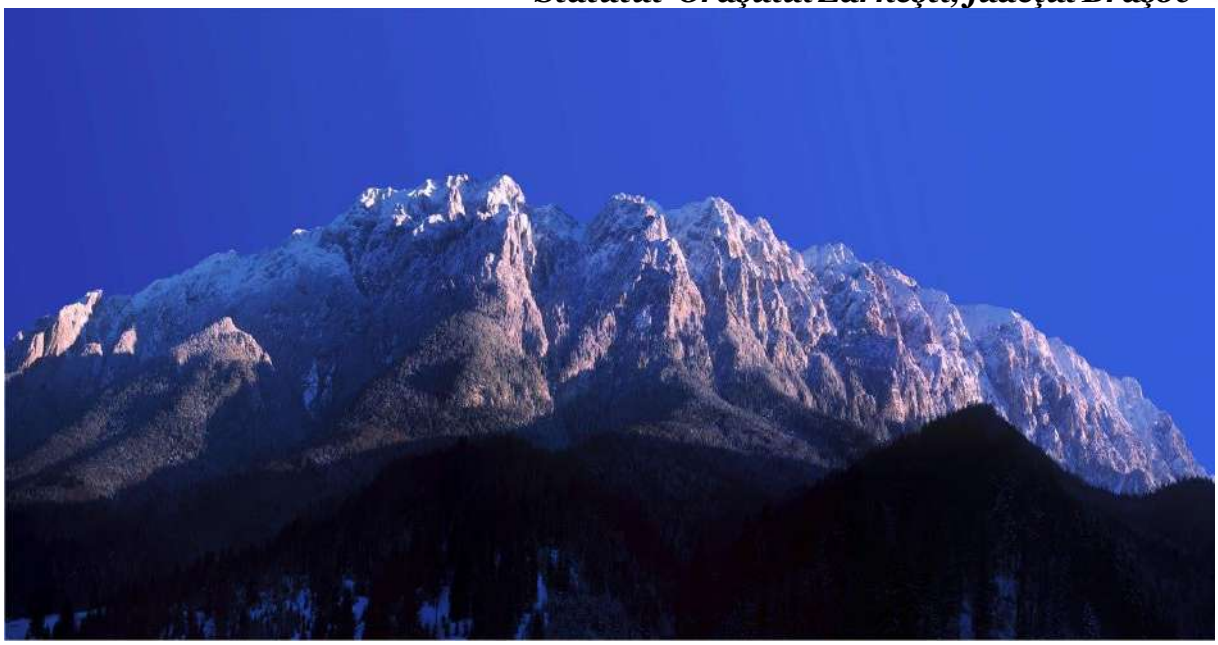

Scopul desemnării Masivului Piatra Craiului ca si parc naţional a fost acela de a asigura conservarea biodiversităţii şi a peisajului, a speciilor valoroase, promovarea şi încurajarea turismului, conştientizarea şi educarea publicului în spiritul protejării naturii şi a valorilor sale. Conservarea biodiversităţii, peisajului şi speciilor valoroase presupune inventarierea, cartarea şi monitorizarea acestora şi totodată măsuri de management adecvate pentru protejarea acestora. Promovarea şi încurajarea turismului are la bază asigurarea unei infrastructuri care să permită vizitarea parcului într-un mod care să nu aducă prejudicii principiilor de conservare a biodiversităţii, dar totodată să conduca la generarea de servicii şi activităţi specifice în sânul comunităţii locale, care sa contribuie la dezvoltarea pe baze durabile a acestora.

Masivul Piatra Craiului a devenit rezervatie naturala in 28 martie 1938 (Jurnalul Consiliului de Ministri nr. 645). Consiliul de Ministri a luat aceasta decizie "datorita caracterului unic al masivului unde se gasesc specii rare ca Dianthus callizonus, Hesperis nivea, Minuatia transilvanica, Leontopodium alpinum,ca si datorita frumusetii peisajului". În anul 1990 Piatra Craiului este desemnat parc naţional, alături de alte 12 parcuri din Romania. Astazi, Parcul Naţional Piatra Craiului beneficiază de o echipă managerială proprie şi de programe de management privind conservarea biodiversităţii.

Parcul National Piatra Craiului este situat în Carpatii Meridionali incluzand Creasta Pietrei Craiului, în totalitate şi spaţii din culoarele intramontane limitrofe, Rucăr-Bran şi Rucăr-Zărneşti. Parcul Naţional Piatra Craiului se extinde pe raza judeţelor Braşov şi Argeş, incluzând suprafeţe aparţinând localităţilor Zărneşti, Moeciu (satele Măgura şi Peştera), Bran, Rucăr şi Dâmbovicioara. Suprafaţa totală a Parcului Naţional Piatra Craiului este de 14773 ha din care 2600 ha se află pe teritoriul aferent oraşului Zărneşti. Aceste 2600 de ha cuprind ambii versanţi ai crestei nordice şi întregul versant vestic al Pietrei Craiului Mari, cât şi zona de creastă şi anumite porţiuni ale versantului estic, ca şi zona stâncoasă a Pietrei Craiului Mici. Zărneştiul este baza de plecare spre cele mai frumoase trasee montane din Piatra Craiului, care este un veritabil brand,

cu mari şanse de a spori într-un viitor apropiat turismul braşovean şi dezvoltarea economică a zonei.

În parc sunt incluse mai multe rezervații naturale, dintre care:

- Peștera Dâmbovicioara (0, 50 ha)
- Peștera Liliecilor (4,78 ha)
- Cheile Zărneștiului - Cheile Vlădușca (109,80 ha)
- Zona carstică Dâmbovicioara - Brusturet (2.000 ha)

2. REZERVAȚIA DE URȘI LIBEARTY

Mai nou a apărut în pădurea din apropierea orașului ”Rezervația de Urși Libearty” unde sunt aduse diverse exemplare din această rasă răspândită pe meleagurile noastre, care au fost agresați sau prost îngrijiti în grădinile zoologice.

LiBEARty Zarnesti, cu o suprafaţă de aproximativ 60 hectare de pădure, este prima rezervaţie naturală pentru urşii captivi din România. Este situată în pădurea de pe dealul de la intrarea în Zarneşti din intrarea dinspre Braşov. Sanctuarul Libearty a fost creat în memoria ursoaicei Maya şi este astăzi căminul a 55 de urşi bruni europeni şi a unui urs negru asiatic, toţi urşii fiind salvaţi de la o viaţă crudă şi abuzivă de captivitate. Cei mai mulţi urşi din rezervaţie au fost salvaţi din cele mai mizerabile şi minuscule cuşti fiind doar motiv de distracţie pentru restaurante, hoteluri, fabrici, benzinării, circuri sau chiar mănăstiri.

LiBEARty a început în 2005 când Cristina Lapis, preşedintele asociaţiei Milioane de Prieteni, împreună cu WSPA (World Society For The Protection Of Animals) şi cu ajutorul Primăriei Zărneşti, care a concesionat terenul necesar, au pus bazele acestui proiect. În perimetrul parcului ursii au locuri pentru adăpost, pentru hrănire, copaci de cățărat şi bazine cu apă. În acest an a fost inaugurat un nou ţarc crescând astfel capacitatea de găzduire pentru un

număr mai mare de urşi. Aceasta rezervatie este deschisă vizitelor publicului având un orar prestabilit pe timpul verii, iar în restul anului poate fi vizitată printr-o programare telefonică.

3. PRĂPĂSTIILE ZĂRNEȘTILOR

Prapastiile Zarnestilor reprezintă un impresionant defileu lung de 3-4 km situat în partea de nord-est a masivului Piatra Craiului. Accesul în defileu se face din localităţile Zărneşti, Peştera. În apropierea cheilor se află situată cabana Curmătura, importantă bază de plecare în turele din Piatra Craiului. În plus, pereţii ce mărginesc valea au o înălţime ce variază între 100 m şi 200 m. Traseul prin Prăpăstii impresionează prin sălbăticia peisajului şi spectaculozitatea pereţilor de stâncă în care alpiniştii au deschis numeroase trasee alpine. Cei care ajung aici vor fi impresionaţi de atracţiile turistice ale defileului: peşterile (peştera Mare din Prăpăstii, Peştera Mică din Prăpăstii) precum şi cele câteva izbucuri, din care amintim Fântâna lui Botorog şi Fântânile Domnilor.

Grup de turiști în Prăpăstiile Zărneștilor

CAPITOLUL V
INFRASTRUCTURA ŞI ECHIPAREA TERITORIULUI

Oraşul Zărneşti, aflat în apropierea Municipiului Braşov, are o poziţionare optimă în raport cu reţelele de transport. Este străbătut de DN 73, structura reţelei de transport este dominată de căile rutiere şi feroviare.

1. Dotări tehnico-edilitare

Oraşul Zărneşti dispune în prezent de utilităţi publice ce sunt în proces de extindere , modernizare şi reabilitare, astfel :

	2012	2013	2014	Observaţii
Lungime străzi orășenești – total km	79,46	79,46	79,46	în proces de reabilitare şi modernizare
Lungime străzi orășenești modernizate – total km	32	32	34	-
Lungimea simplă a rețelei de distribuție apă potabilă – total km			42,6	în proces de extindere şi de reabilitare
Lungimea simplă a rețelei de canalizare – km	23,2	31,5	31,5	în proces de extindere şi de reabilitare
Lungimea reţelei de iluminat public - km	46,44	46,44	54,95 Reţea subterană-2,2984 km	în proces de extindere şi de reabilitare
Lungimea reţelei de gaz - km	24,69	24,69	24,69	-
Reţeaua de telecomunicaţii	20 km fibra optica, 100 km cabluri TC -lungime reţea telefon – 7 km subteran, 6 km aerian			

Stare generala infrastructura:

Denumire:		**Starea actuala:**				
		F. slaba	*Slaba*	*Corespunzatoare*	*Buna*	*F. buna*
Apa					X	
Canalizare				X		
Drumuri:	Nationale				X	
	Judetene				X	
	strazi, ulite			X		
	Trotuare			X		
Electricitate:	Iluminat public				X	
	Utilizatori casnici				X	
Gaz metan (retea)						X
Comunicatii:	Telefonie – retele fixe					X
	GSM – semnal					X
	Internet, acces					X

Suprafaţa spaţii verzi – 620 000 mp

Parcuri amenajate în oraşul Zărneşti , dotate cu mobilier specific, locuri de joacă pentru copii

- Tohanul Nou – Parcul G-ral Traian Moşoiu – 1331,60 mp
- Tohan Blocuri – 6633,47 mp
- Grui – 1013,46 mp
- Caraiman – 563,22 mp
- Centru – Parcul Mitr. I. Meţianu - 720,980 mp

Amplul proiect de extindere, pe toată zona Plaiul Foii, a rețelei de energie electrică a fost finalizat.

Alimentarea se face pe tensiune de 6kV alimentat din LEA 6 kV aferent PT 18 Zărneşti, LES şi posturile noi vor fi dimensionate pentru 24kV cu tensiunea de lucru 6kV.

Pozarea cablului subteran pe lungimea extinderii de 10 km în profil corespunzător LES 20kV A2XS (FL)2Y 3x1x150/25 mmp s-a făcut de la PT 18 clădirea Parcului Naţional, până la cabana Plaiul Foii, clădirea Salvamontului. Pozarea a fost făcută pe partea dreaptă a drumului (dinspre Zărneşti spre Plaiul Foii).

Au fost construite 3 posturi de transformare:

PT 1 Plaiul Foii 100 kVA - Sub Bortilă

PT 2 Plaiul Foii 160 kVA – Între Bîrse

PT 3 Plaiul Foii 250 kVA - Cabana Plaiul Foii

Această investiție este una crucială pentru dezvoltarea infrastructurii din această zonă şi vine în sprijinul proprietarilor de unităţi de cazare precum şi a celorlalţi proprietari, implicit dezvoltării turismului.

2.Terenuri şi locuinţe

Oraşul Zărneşti, se întinde pe o suprafaţă de 20475 de ha, din care intravilan 2411,52 ha, ceea ce înseamnă un procent de 12%.

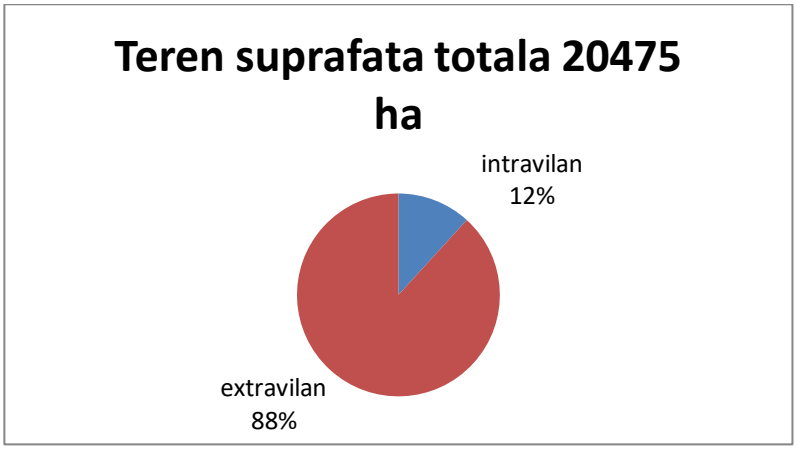

Terenul oraşului Zărneşti după modul de folosinţă

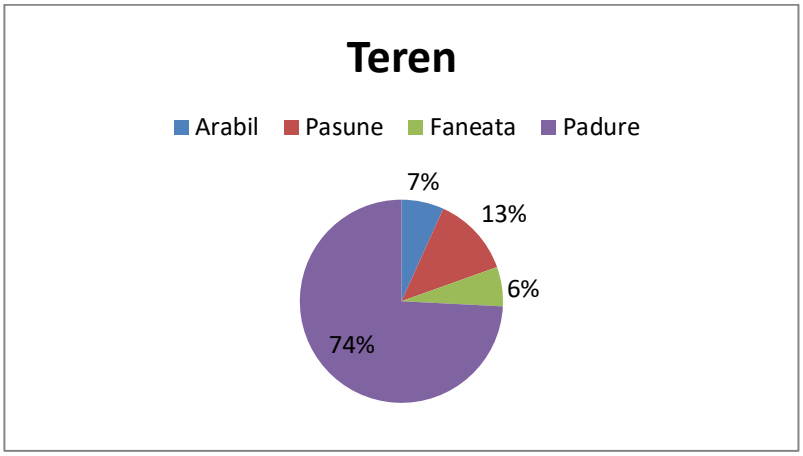

Suprafaţa terenurilor pe categorii de folosinţă:

- arabil: 1289 ha
- păşune: 2428 ha
- fâneaţă: 1192 ha
- pădure: 14115 ha

Oraşul Zărneşti integrează în componenţa lui teritorială două zone distincte ca localizare geografică, dar unitare din punct de vedere al concepţiei administrative, şi anume : Zărneşti (Tohanul Vechi, Tohan Blocuri şi Zărneşti) şi Tohanul Nou.

Fondul locativ al oraşului Zărneşti cuprinde 7841 case individuale şi apartamente.

În localitate se află 138 de blocuri de locuinţe, din care :
-din cărămidă – 46
-din beton armat – 98

Având în vedere numărul mare de cereri de locuinţe din oraş, Primăria oraşului Zărneşti a demarat lucrarea de investiţii Locuinţe pentru tineri.

Sursa de finanţare va fi asigurată de la bugetul de stat şi din alte surse legal constituite, conform Legii nr. 152 /1998, privind înfiinţarea ANL, republicată.

În data de 17.03.2015, s-a emis "Ordinul de începere a lucrărilor" pentru obiectivul de investiţii: "Locuinţe pentru tineri destinate închirierii, str. Cibin, nr.10, etapa I cu 20 unităţi locative având regim de înălţime S+P+2E+ M".

Obiectivul constă în construirea unui bloc de locuinţe cu 20 unităţi locative. Totodată se vor amenaja locuri de parcare aferente şi un loc de joacă.

Cele 20 de locuinţe constau în :
-13 garsoniere – suprafaţă/garsonieră 24,4 mp;
- 4 apartamente cu doua camere - suprafaţă/apartament 58,24 mp;
- 3 apartamente cu 3 camere - suprafaţă/apartament 71,86 mp
Aria desfăşurată a clădirii : 1510,57 mp;
Aria construită : 364 mp.

Totodată, în oraşul Zărneşti s-a construit în regim privat un bloc de locuinţe – Green Residence.